ЗАКОН ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

В сила от 29.06.1996 г.Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.

Обн. ДВ. бр.45 от 28 Май 1996г., *попр. ДВ. бр.49 от 7 Юни 1996г.*, *изм. ДВ. бр.85 от 26 Септември 1997г.*, *изм. ДВ. бр.27 от 31 Март 2000г.*, *изм. ДВ. бр.102 от 27 Ноември 2001г.*, *изм. ДВ. бр.91 от 25 Септември 2002г.*, *изм. ДВ. бр.112 от 23 Декември 2003г.*, *изм. ДВ. бр.95 от 29 Ноември 2005г.*, *изм. ДВ. бр.99 от 8 Декември 2006г.*, *изм. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г.*, *изм. ДВ. бр.86 от 26 Октомври 2007г.*, *изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г.*, *изм. ДВ. бр.52 от 6 Юни 2008г.*, *изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2009г.*, *изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г.*, *изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г.*, *изм. ДВ. бр.41 от 1 Юни 2010г.*, *изм. ДВ. бр.87 от 5 Ноември 2010г.*, *изм. ДВ. бр.88 от 9 Ноември 2010г.*, *изм. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г.*, *изм. ДВ. бр.42 от 3 Юни 2011г.*, *изм. ДВ. бр.32 от 24 Април 2012г.*, *изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г.*, *изм. ДВ. бр.53 от 13 Юли 2012г.*, *изм. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г.*, *изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012г.*, *изм. и доп. ДВ. бр.102 от 21 Декември 2012г.*, *изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г.*, *изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г.*, *изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г.*, *изм. ДВ. бр.58 от 26 Юли 2016г.*, *изм. и доп. ДВ. бр.12 от 3 Февруари 2017г.*, *изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г.*, *изм. ДВ. бр.85 от 24 Октомври 2017г.*, *изм. и доп. ДВ. бр.98 от 27 Ноември 2018г.*, *изм. ДВ. бр.103 от 13 Декември 2018г.*, *изм. и доп. ДВ. бр.1 от 3 Януари 2019г.*, *изм. и доп. ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2019г.*, *изм. и доп. ДВ. бр.18 от 2 Март 2021г.*, *изм. ДВ. бр.20 от 11 Март 2022г.*, *изм. ДВ. бр.102 от 23 Декември 2022г.*, *изм. ДВ. бр.102 от 8 Декември 2023г.*, ***изм. ДВ. бр.41 от 10 Май 2024г.***

Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Целта на закона е да се защити здравето на хората и на тяхното потомство, животните и растенията, техните съобщества и местообитания, природните и културните ценности от вредни въздействия, както и да предотврати настъпването на опасности и щети за обществото при изменение в качеството на атмосферния въздух в резултат на различни дейности.

Чл. 2. Със закона се уреждат:

1. определянето на показатели и норми за качеството на атмосферния въздух;

2. ограничаването на емисиите;

3. правата и задълженията на държавните и общинските органи, на юридическите и физическите лица по контрола, управлението и поддържането на качеството на атмосферния въздух;

4. (нова - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., доп. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) изискванията за качеството на течните горива, в това число контролът за спазване на изискванията за качеството на течните горива при пускането им на пазара, и тяхното разпространение, транспортиране и използване;

5. (нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) ограниченията в емисиите на серен диоксид при използването на течни горива, ограниченията за допустимо сярно съдържание на петролните деривати и начинът на тяхното изгаряне от плавателни средства, които се намират в пристанищата на Република България, в българския участък на р. Дунав, вътрешните морски води, териториалното море и в изключителната икономическа зона;

6. (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, наричани по-нататък "твърди горива", в т. ч. контролът за спазване на изискванията за качеството на твърдите горива при тяхното пускане или предоставяне на пазара, и разпространението им.

Чл. 3. (1) Изискванията на закона се отнасят за:

1. проектираните, изграждането и намиращите се в експлоатация обекти и съоръжения с производствено и непроизводствено предназначение;

2. транспортните средства и други индивидуални източници на замърсяване;

3. строителните и други открити площадки;

4. строителните, разрушителните, добивните, транспортните, комуналните, селскостопанските и други дейности;

5. (нова - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) резервоарите за съхраняване и използване на течни горива, петролните бази, терминалите, бензиностанциите, авто- и жп цистерните, корабните горивни танкове, с изключение на резервоарите на моторните превозни средства;

6. (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) обекти, в които се извършват дейности с твърди горива, свързани с тяхното производство или предоставяне на пазара и/или тяхното разпространение.

(2) Изискванията на закона не се отнасят за:

1. процеси и дейности, използващи радиоактивни материали;

2. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) емисии на вредни физически фактори;

3. (отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

4. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) подвижната техника на Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи.

Глава втора.
ПОКАЗАТЕЛИ И НОРМИ ЗА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, са нивата на:

1. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) суспендирани частици;

2. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) фини прахови частици;
3. (предишна т. 2, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) серен диоксид;
4. (предишна т. 3, изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) азотен диоксид и/или азотни оксиди;
5. (предишна т. 4, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) въглероден оксид;
6. (предишна т. 5, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) озон;
7. (предишна т. 6, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) олово (аерозол);
8. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) бензен;
9. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) полициклични ароматни въглеводороди;
10. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) тежки метали - кадмий, никел и живак;
11. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) арсен.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) За отделни райони, в зависимост от характера на източниците на емисии и характерния здравен риск, министърът на околната среда и водите по собствена инициатива, както и по предложение на министъра на здравеопазването или на общинските органи може да определя допълнителни показатели извън тези по ал. 1.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и измерените концентрации за отделните показатели се определят като маса, съдържаща се в един кубически метър въздух при нормални условия за определено време.

Чл. 5. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители) от въздуха се определят като маса на един квадратен метър открита повърхност за определено време.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването съвместно издават наредби, с които утвърждават норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и норми за отлагания на вредни вещества (замърсители).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Отчитайки времето, което е необходимо за изпълнение на мерките за подобряване качеството на атмосферния въздух и фактическите нива на замърсителите, при утвърждаване на нормите по ал. 1 министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването могат да определят допустими отклонения от тези норми.

(3) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Допустимите отклонения по ал. 2 от нормите по ал. 1 намаляват постепенно, за да достигнат нивата на съответните норми в края на определен период, специфичен за отделните вредни вещества (замърсители), съгласно установените срокове за прилагане на тези норми.

(4) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Нормите и допустимите отклонения се разработват и се изменят съгласно изискванията на **чл. 1** въз основа на здравно-екологичните проучвания и/или препоръките на специализираните международни организации.

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Министърът на здравеопазването или общинските органи могат да предлагат за утвърждаване по-строги норми от утвърдените по ал. 1 в определени селища, общини или райони в зависимост от нивото и характера на замърсяване на атмосферния въздух над тях.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) (1) В случаите, когато това е необходимо с оглед предотвратяване на здравни рискове за населението, при метеорологични условия и други фактори, водещи до временно, но значително влошаване качеството на въздуха, министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването издават наредби, с които

утвърждават алармени прагове за нивата на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух за съответните показатели по **чл. 4, ал. 1 и 2**.

(2) Алармените прагове по ал. 1 се разработват и изменят въз основа на здравно-екологични проучвания и/или препоръките на специализираните международни организации.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на икономиката и индустрията, министъра на енергетиката, министъра на околната среда и водите и председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор приема наредба, определяща техническите и качествените изисквания към течните горива, нормите за съдържание на олово, сяра и други вредни вещества (замърсители) в тях, наричани по-нататък "изисквания за качеството на течните горива", както и условията, реда и начина за контрол на течните горива.

(2) Забранява се пускането на пазара, разпространението, транспортирането и използването на течни горива, които не отговарят на някое от изискванията за качество, определени в наредбата по ал. 1.

(3) Забранява се пускането на пазара, разпространението и използването на течни горива под наименования, различни от тези, определени в **§ 1, т. 21** от допълнителните разпоредби.

(4) Крайните разпространители са длъжни да зареждат моторните превозни средства с течни горива съгласно предназначението им, посочено в наредбата по ал. 1, и обявените от тях търговски марки.

(5) Течните горива при пускане на пазара, разпространение, транспортиране и използване се придружават от декларация за съответствие с изискванията за качество за всяка партида, наричана по-нататък "декларация за съответствие".

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на околната среда и водите, министъра на икономиката и индустрията и на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор приема наредба, определяща изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, както и условията, реда и начина за контрол на качеството на твърдите горива.

(2) Забранява се пускането на пазара на твърди горива, които не отговарят на някое от изискванията за качество, определени в наредбата по ал. 1.

(3) Забранява се предоставянето и/или разпространението на твърди горива, които не отговарят на изискванията за качество, опаковане и етикетиране, определени в наредбата по ал. 1.

(4) Видът на опаковката и етикета се определя в наредбата по ал. 1.

(5) Твърдите горива при тяхното пускане и/или предоставяне на пазара, и/или разпространение се придружават от декларация за съответствие с изискванията за качество за всяка партида, наричана по-нататък "декларация за съответствие".

(6) Забранява се разпространението на твърди горива от лица и/или в обекти, които не са вписани в регистъра по **чл. 8б, ал. 1**.

Чл. 8б. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в

сила от 15.10.2019 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор създава и поддържа публичен регистър на лицата, които разпространяват твърди горива, и обектите, в които се разпространяват твърди горива.

(2) Дейностите по разпространение на твърди горива се извършват от лицата и в обектите, които са вписани в регистъра по ал. 1.

(3) В регистъра по ал. 1 се вписват лица, които:

1. са регистрирани по **Търговския закон**;

2. не са обявени в несъстоятелност или не се намират в производство за обявяване в несъстоятелност или в ликвидация;

3. са заплатили държавна такса в размер, определен в **Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси** (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм., бр. 10 от 2000 г., бр. 94 и 115 от 2002 г., бр. 17 и 19 от 2003 г.; попр., бр. 27 и 33 от 2003 г.; изм., бр. 49 от 2003 г., бр. 32 и 104 от 2004 г., бр. 15 и 40 от 2006 г., бр. 19 от 2007 г., бр. 33 от 2008 г. и бр. 103 от 2012 г.).

(4) За вписване в регистъра по ал. 1 заинтересованите лица подават заявление по образец, утвърден от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, придружено от списък на обектите, в които ще се извършва разпространение на твърди горива, с посочване на тяхното местонахождение.

(5) В 14-дневен срок от постъпването на заявлението председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощено от него длъжностно лице вписва заявителя в регистъра и го уведомява за номера, под който е вписан, освен в случаите на установени нередовности.

(6) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощено от него длъжностно лице уведомява писмено заявителя за допуснати нередовности и определя срок до 14 дни за отстраняването им, когато заявителят не е заплатил таксата по ал. 3, т. 3 или не е приложил списък с обектите, в които ще се извършва разпространение на твърди горива.

(7) Когато се установи, че заявителят не отговаря на изискванията на ал. 3, т. 1 или 2 или нередовностите не са отстранени в срок, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощено от него длъжностно лице мотивирано отказва вписване в регистъра по ал. 1. Отказът за вписване подлежи на обжалване по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

(8) В 7-дневен срок от настъпването на промяна на посочените в списъка по ал. 4 данни регистрираното лице е длъжно да уведоми за това председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощено от него длъжностно лице отразява заявените промени в регистъра по ал. 1.

(9) Регистрацията е безсрочна.

(10) Регистърът по ал. 1 се създава и поддържа в съответствие със **Закона за електронното управление**.

Глава трета.
ОГРАНИЧАВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ

Раздел I.
Емисии от неподвижни източници

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Министърът на околната среда и водите съвместно със съответните

заинтересувани министри издава наредби, с които утвърждава норми за емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Нормите за емисии се разработват с оглед на осигуряване качеството на атмосферния въздух, отговарящо на нормите за вредни вещества (замърсители) по **чл. 6**.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Нормите за емисии са задължителни за всички обекти и дейности освен в случаите по **чл. 3, ал. 2** и **10а**.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Нормите за емисии се разработват въз основа на:

1. заключения за най-добри налични техники (НДНТ), приети с решение на Европейската комисия по смисъла на **т. 42в от допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда**;

2. съвременното равнище на техниката и технологиите, постиженията на науката и резултатите от практическото използване на тези постижения.

(5) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) В зависимост от условията на територията на дадена община могат да бъдат определени по-строги норми за допустими емисии за обекти и дейности в определени общини, райони или селищни образувания от тези, утвърдени с наредбите по ал. 1 и **чл. 9а - 9г**.

(6) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Нормите по ал. 5 се определят въз основа на мотивирано предложение на кмета на общината до министъра на околната среда и водите, одобрено с решение на общинския съвет.

(7) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., предишна ал. 6, изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Нормите по ал. 5 се утвърждават със заповед на министрите, издали съответните наредби по ал. 1 и **чл. 9а - 9г**, освен в случаи на инсталации, които имат издадено комплексно разрешително, за които нормите се определят по реда на **глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда**.

Чл. 9а. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) Нови и действащи инсталации от обхвата на категориите дейности по **приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредба № 7 от 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух, в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации** (обн., ДВ, бр. 96 от 2003 г.; изм., бр. 20 от 2007 г., бр. 67 от 2009 г. и бр. 40 от 2010 г.) се експлоатират при спазване на нормите за допустими емисии и свързаните с тях изисквания, определени в наредбата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) Употребата в инсталациите по ал. 1 на летливи органични съединения, посочени в **чл. 10б, ал. 1, т. 1** и **чл. 10в, ал. 1, т. 1** от наредбата по ал. 1, когато липсва техен икономически и технически достъпен заместител, се извършва въз основа на:

1. комплексно разрешително, когато такова се изисква по **Закона за опазване на околната среда**, или

2. разрешение, издадено от министъра на околната среда и водите при условията и по реда на ал. 3 - 10.

(3) Разрешаването на употребата на съединенията по ал. 2 се извършва, при условие че:

1. е доказана липсата на риск за човешкото здраве и за околната среда;

2. са спазени изискванията на наредбата по ал. 1, и

3. се прилагат най-добрите налични техники (НДНТ).

(4) За издаване на разрешение по ал. 2, т. 2 операторите подават до министъра на околната среда и водите заявление в съответствие с формата и съдържанието, определени в наредбата по ал. 1.

(5) Към заявлението по ал. 4 се прилагат:

1. утвърден план за управление на разтворителите от предходната година;

2. оценка на инсталацията за използвана НДНТ;

3. актуални протоколи от анализи на работната среда;

4. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) становище от съответната регионална инспекция по околната среда и водите след извършена проверка за доказване съответствието на документите по т. 1, 2 и 3, което се изисква по служебен път, освен когато заявителят не е заявил друго;

5. документ за платена такса.

(6) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице в 14-дневен срок от получаване на заявлението по ал. 4 уведомява писмено оператора в случаите на допуснати неточности и непълноти в него и определя срок до един месец за отстраняването им.

(7) Министърът на околната среда и водите издава разрешението по ал. 2, т. 2 в срок един месец от получаване на заявлението по ал. 4 или на коригираното заявление в случаите на ал. 6.

(8) Срокът на действие на издаденото разрешение се определя за всеки конкретен случай в зависимост от появата на икономически и технически достъпен заместител.

(9) Министърът на околната среда и водите отказва издаването на разрешение с мотивирано решение в едномесечен срок от установяването на несъответствие на представените със заявлението по ал. 5 документи с изискванията на наредбата по ал. 1 и/или на други нормативни актове, както и когато неточностите и непълнотите по ал. 6 не са отстранени в срок.

(10) Редът и начинът за издаване на разрешението се определят с наредбата по ал. 1.

(11) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Когато операторът докаже пред компетентния орган, че съответните допустими норми за неорганизирани емисии (ННЕ), съгласно **приложение № 2 към чл. 2, ал. 2** от наредбата по ал. 1, са технически и икономически неосъществими за отделна инсталация, компетентният орган може да го освободи от задължението за спазване на тези норми, като определи нови ННЕ.

(12) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Освобождаването по ал. 11 от задължението за спазване на ННЕ се извършва с решение на директора на съответната регионална инспекция по околната среда и водите по образец, одобрен от министъра на околната среда и водите, за инсталациите, които не попадат в обхвата на **приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда**, или с издаденото комплексно разрешително по реда на **глава седма от Закона за опазване на околната среда**.

(13) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Операторите могат да бъдат освобождавани от спазване на ННЕ по **чл. 4, т. 1** от наредбата по ал. 1 по реда на ал. 11 и 12, единствено при условие че това няма да доведе до значителен риск за човешкото здраве или околната среда.

(14) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Операторите, които желаят да бъдат освободени по реда на ал. 11, са длъжни да:

1. докажат, че при експлоатацията на съответните инсталации се прилага определена НДНТ или комбинация от НДНТ за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при извършване на дадените категории дейности съгласно **приложение № 2 към чл. 2, ал. 2** от наредбата по ал. 1;

2. имат утвърден план за управление на разтворителите от предходната година;

3. представят актуални протоколи от анализи на работната среда;

4. представят актуални протоколи от изпитване, придружени от протоколи за извършени измервания на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници, когато е приложимо за инсталацията;

5. отговарят на законодателството по опазване на околната среда и човешкото здраве.

(15) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Министърът на околната среда и водите предварително съгласува всички решения по ал. 12.

Чл. 9б. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) Съоръженията и инсталациите за зареждане, товарене, разтоварване и съхранение на бензини в терминалите, бензиностанциите и подвижните цистерни за превоз на бензини, както и системите, съответстващи на Етап II на улавяне на бензиновите пари (УБП) при зареждането на моторни превозни средства на бензиностанциите се проектират (конструират), оборудват и експлоатират при спазване на нормите за допустими емисии на летливи органични съединения (ЛОС), изпускани в атмосферния въздух, и техническите изисквания, определени в **Наредба № 16 от 1999 г. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини** (ДВ, бр. 75 от 1999 г.).

Чл. 9в. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) (1) Нормите за допустими емисии на вредни вещества - замърсители (серен диоксид, азотни оксиди и прах), изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (ГГИ), се определят с наредба на Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Министърът на околната среда и водите съвместно с министъра на икономиката и индустрията и министъра на енергетиката разработва и внася за приемане от Министерския съвет Преходен национален план (ПНП) за поетапно привеждане на ГГИ в съответствие с изискванията на наредбата по ал. 1.

(3) Редът и начинът за изготвяне на плана по ал. 2 се определят с наредбата по ал. 1.

(4) Планът по ал. 2 се одобрява с решение на Министерския съвет и се представя на Европейската комисия за одобрение.

(5) Европейската комисия извършва оценка на ПНП и ако не направи възражения по него в срок до една година от получаването му, ПНП се смята за приет.

(6) В случай че Европейската комисия направи възражения по ПНП, се изготвя нов вариант, в който се отчитат направените от Европейската комисия възражения.

(7) В случай че Европейската комисия не възрази в срок 6 месеца от получаване на новия вариант, ПНП се смята за приет.

(8) Последващи изменения на ПНП се извършват съгласно **Решение за изпълнение 2012/115/ЕС** на Комисията от 10 февруари 2012 г. за определяне на правила относно преходните национални планове, посочени в **Директива 2010/75/ЕС** на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (ОВ, L 52/12 от 24 февруари 2012 г.). Министърът на околната среда и водите информира Европейската комисия за всички изменения на ПНП.

(9) (В сила от 01.01.2016 г.) Министерството на околната среда и водите ежегодно изпраща информация до Европейската комисия за емисиите на серен диоксид, азотни оксиди и прах, както и на количеството подавана енергия за всяка от включените в ПНП инсталации.

Чл. 9г. (Нов - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) (1) Правилата за контрол на емисиите на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани във въздуха от средни горивни инсталации (СГИ), както и правилата за мониторинг на емисиите на въглероден оксид, изпускани в атмосферния въздух от СГИ,

се определят с наредба на Министерския съвет.

(2) За СГИ по ал. 1 с изключение на инсталациите с издадено комплексно разрешително по реда на глава седма от **Закона за опазване на околната среда** изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда създава и технически поддържа публичен регистър, достъпен чрез интернет, а директорът на съответната регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) поддържа и актуализира информацията в регистъра.

(3) Регистърът по ал. 2 съдържа:

1. номинална входяща топлинна мощност (MW) на СГИ;

2. вид на СГИ (дизелов двигател, газов двигател, газова турбина, двигател, работещ с два вида гориво, друг двигател или друга СГИ);

3. вид и дял на използваните горива съгласно следната категоризация на горивата:

а) твърда биомаса;

б) други твърди горива;

в) газьол;

г) течни горива, различни от газьол;

д) природен газ;

е) газообразни горива, различни от природен газ;

4. датата на започване на експлоатация на СГИ или когато датата на започване на експлоатация не е известна, доказателство за това, че експлоатацията е започнала преди 20 декември 2018 г.;

5. сектор на дейност на СГИ или съоръжението, в което се използва инсталацията (код по NACE);

6. очакван брой експлоатационни часове годишно на СГИ и средно работно натоварване;

7. декларация, подписана от оператора, че СГИ ще бъде експлоатирана не повече от броя часове, посочени в наредбата по ал. 1, в случай че СГИ се възползва от дерогация/дерогации съгласно наредбата по ал. 1;

8. наименование, единен идентификационен код (ЕИК) и седалище на оператора, а в случай на стационарна СГИ - и адрес, на който се намира инсталацията;

9. всяка планирана промяна в СГИ, която води до промяна в приложимите норми за допустими емисии;

10. номер и дата на удостоверението за регистрация;

11. дата на прекратяване на регистрацията;

12. номер и дата на заповедта за заличаване;

13. данни за извършена регистрация съгласно друго национално законодателство или правото на Европейския съюз, която може да бъде комбинирана с регистрацията съгласно ал. 2, за да се получи единна регистрация, при условие че тя съдържа информацията, която се изисква по тази алинея;

14. общи годишни емисии на SO_2, NO_x, прах и CO от съответната СГИ;

15. концентрация на CO в емисиите от съответната СГИ.

(4) За вписване в регистъра по ал. 2 и издаване на удостоверение за регистрация операторът подава заявление до директора на съответната РИОСВ, както следва:

1. по местонахождение на инсталацията - за стационарни СГИ;

2. по седалище на оператора - за мобилни СГИ.

(5) Към заявлението по ал. 4 се прилагат:

1. единен идентификационен код, а за чуждестранните лица - документ, издаден в съответствие с националното им законодателство, удостоверяващ правния им статус;

2. информацията и документите по ал. 3, т. 1 - 8 и 13;

3. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) документ за платена такса, когато

плащането не е извършено по електронен път.

(6) Министърът на околната среда и водите одобрява образец на заявлението и удостоверението по ал. 4.

(7) Когато заявителят е чуждестранно физическо или юридическо лице, документът по ал. 5, т. 1 се представя и в легализиран превод на български език.

(8) В срок до 7 дни от подаване на заявлението по ал. 4 директорът на съответната РИОСВ уведомява писмено заявителя в случаите на допуснати нередовности и/или при необходимост от предоставяне на допълнителна информация в заявлението и приложените към него документи и определя срок 14 дни за отстраняването им. При неотстраняване на нередовностите и/или непредоставяне на допълнителна информация в указания срок заявлението не се разглежда.

(9) В срок до 14 дни от подаване на заявлението или от отстраняване на нередовностите, и/или от предоставянето на допълнителната информация директорът на съответната РИОСВ вписва инсталацията в регистъра и издава удостоверение за регистрация, а в случаите по ал. 3, т. 13 издава комбинирано удостоверение за регистрация.

(10) Регистрацията е безсрочна.

(11) Директорът на съответната РИОСВ отказва мотивирано вписването в регистъра и издаването на удостоверение за регистрация при неспазване изискванията на ал. 5.

(12) Отказът по ал. 11 подлежи на обжалване по реда на **Административнопроцесуалния кодекс** в 14-дневен срок от съобщаването му.

(13) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Вписване в регистъра на промяна по ал. 3, т. 9, промяна на оператора на СГИ и на промяна на адреса на стационарна СГИ се извършва от директора на съответната РИОСВ въз основа на заявление от оператора, към което се прилагат документи, удостоверяващи промяната, и документ за платена такса, когато плащането не е извършено по електронен път.

(14) Операторът подава заявление за вписване в регистъра на промяна по ал. 3, т. 9 незабавно, а в случаите на промяна на оператора на СГИ и на промяна на адреса на стационарна СГИ заявлението за вписване на промяна се подава в срок до 14 дни от настъпването на промяната.

(15) Заявлението по ал. 14 се разглежда по реда на ал. 8 и 9.

(16) Директорът на съответната РИОСВ вписва в регистъра промяната по ал. 14 и издава удостоверение за актуалното състояние на СГИ.

(17) Директорът на съответната РИОСВ отказва мотивирано вписване в регистъра на промяна по ал. 14 - в случай на неспазване изискванията на ал. 13.

(18) Отказът по ал. 17 подлежи на обжалване по реда на **Административнопроцесуалния кодекс** в 14-дневен срок от съобщаването му.

(19) В случаите на прекратяване на дейността на СГИ операторът уведомява директора на съответната РИОСВ в срок до 14 дни.

(20) В случаите на прекратяване дейността на СГИ регистрацията по ал. 9 се заличава и издаденото удостоверение се обезсилва.

(21) В случаите по ал. 20 директорът на съответната РИОСВ издава заповед за заличаване на инсталацията от регистъра и за обезсилване на издаденото удостоверение за регистрация.

(22) Информацията по ал. 3, т. 14 и 15 се предоставя от операторите на СГИ на директора на съответната РИОСВ за вписване в регистъра ежегодно, до края на месец февруари, и се отнася за предходната календарна година.

Чл. 9д. (Нов - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Операторът на нова СГИ не може да я експлоатира, преди да е регистрирана в регистъра по **чл. 9г, ал. 2**.

Чл. 9е. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Задълженията на Република България за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители, мониторингът на отрицателните въздействия на замърсяването на въздуха върху екосистемите, както

и изискванията за изготвянето, приемането и прилагането на националната програма за контрол на замърсяването на въздуха, се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 10. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.)

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) (1) Министърът на околната среда и водите съвместно със съответните заинтересувани министри разработва и внася за приемане от Министерския съвет програми за постепенно намаляване на общите годишни емисии на дадени вредни вещества (замърсители): серен диоксид, азотни оксиди и др., изпускани в атмосферния въздух от определени действащи обекти и дейности, като големи горивни инсталации и други.

(2) Програмите по ал. 1 се приемат с решение на Министерския съвет.

(3) Програмите по ал. 1 определят специфични за отделните обекти и дейности мерки и срокове за тяхното осъществяване.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Изпълнението на програмите се отчита пред Министерския съвет за период не по-малък от една календарна година.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) С програмите по ал. 1 могат да бъдат определяни норми за допустими емисии на определени вредни вещества (замърсители), които са специфични за съответните действащи обекти или дейности.

Чл. 11. (1) Производствените и вентилационните газови потоци - носители на емисии, се изпускат в атмосферния въздух организирано.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Височината на изпускащите устройства се определя така, че в резултат на разсейването концентрациите на замърсяващи вещества в приземния слой да не превишават пределно допустимите концентрации на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Министърът на околната среда и водите съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването утвърждава методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой, която е задължителна при проектиране и изграждане на нови обекти и при реконструкция и разширение на действащи обекти и дейности.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г.) Министърът на околната среда и водите утвърждава Наредба за предотвратяване и ограничаване неорганизираното изпускане на емисии в атмосферния въздух.

(5) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г., в сила от 01.01.2012 г.) Забранява се производството на дървени въглища по открит способ.

(6) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2010 г., в сила от 06.12.2010 г.) Изпускането на емисии в атмосферния въздух при производство на дървени въглища по друг способ трябва да става организирано, при спазване на нормите за допустими емисии на вредни вещества съгласно **Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии** (ДВ, бр. 64 от 2005 г.).

Раздел II.
Емисии от подвижни източници

Чл. 11а. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) Министерският съвет приема наредба за ограничаване емисиите на ЛОС при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти с цел предотвратяване и намаляване замърсяването на атмосферния въздух.

(2) С наредбата по ал. 1 се определят:

1. категоризацията на боите, лаковете и авторепаратурните продукти, попадащи в нейния обхват;

2. нормите за допустимо съдържание на ЛОС в продуктите по т. 1;

3. редът за издаване на разрешения за употреба в съответни количества на продукти със съдържание на ЛОС, по-високо от установените норми по т. 2;

4. правилата за етикетиране на продуктите по т. 1.

(3) Пускането на пазара на продукти, несъответстващи на нормите за допустимо съдържание на ЛОС, определени с наредбата по ал. 1, се допуска само ако те се използват:

1. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) в инсталации, които отговарят на изискванията на **Наредба № 7 от 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух, в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации**;

2. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) в ограничени количества - за целите на възстановяването и поддръжката на обекти, определени като културни ценности съгласно **Закона за културното наследство**, за които министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице са издали разрешение.

(4) За издаване на разрешение по ал. 3, т. 2 лицата подават заявление по образец, посочен в наредбата по ал. 1, до министъра на околната среда и водите или до оправомощено от него длъжностно лице.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) При констатиране на грешки или непълноти в представеното заявление по ал. 4 и в документите, удостоверяващи статута на обекта по **Закона за културното наследство**, заявителят се уведомява в 14-дневен срок от получаването им. Заявителят е длъжен да ги отстрани в 7-дневен срок от получаване на съобщението.

(6) Разрешението е със срок до 6 месеца от датата на издаване и е валидно само за посочените в него категории и количества продукти и за възстановяване и поддръжка на обекта, за който е издадено.

(7) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице издава разрешението в 30-дневен срок от датата на подаване на заявлението или от получаването на необходимата информация, по образец, посочен в наредбата по ал. 1, или прави мотивиран отказ, който може да се обжалва по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

(8) Редът за издаване на разрешението се определя с наредбата по ал. 1.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г.) Националната агенция за приходите предоставя при писмено поискване на Министерството на околната среда и водите информация за количествата на продуктите по посочени конкретни кодове от актуалната за съответната година Комбинирана номенклатура на Европейския съюз и за лицата, извършващи дейност с тях.

(10) (Нова - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г.) Агенция "Митници" предоставя при писмено поискване на Министерството на околната среда и водите информация за износителите и вносителите на продуктите, определени с наредбата по ал. 1, включваща най-малко индивидуализираните данни за:

1. количествата по кодовете на Комбинираната номенклатура на Европейския съюз;

2. държавите на получаване и държавите на произход;

3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) единен идентификационен код (ЕИК) или единен граждански номер (ЕГН), за чуждестранните лица - документ, издаден в съответствие с националното им законодателство, удостоверяващ правния им статус.

Чл. 12. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Нормирането на вредни вещества (замърсители) в отработилите газове от двигатели с вътрешно горене се извършва по показателите: димност и съдържание на въглероден окис, азотни окиси и въглеводороди.

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.) Нормите за емисии на вредни вещества (замърсители) в отработилите газове от моторните превозни средства се утвърждават от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията съвместно с министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

(2) Нормите се разработват въз основа на равнището и състоянието на техниката и икономическите възможности за тяхното постигане с оглед на осигуряване качество на атмосферния въздух.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г.) Министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването утвърждават инструкция за местоположението на пунктовете за установяване влиянието на моторните превозни средства върху качеството на атмосферния въздух.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Министърът на здравеопазването, министърът на земеделието и храните и министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията издават наредба за ограничаване на стопанските дейности и за ползването на растителната продукция от ивиците край пътищата в зависимост от замърсяването на атмосферния въздух от моторните превозни средства.

Глава четвърта.
ПРОЕКТИРАНЕ, ИЗГРАЖДАНЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ОБЕКТИ С ИЗТОЧНИЦИ НА ЕМИСИИ

Чл. 15. (Отм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.)

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Преди разрешаване ползването на строежите инвеститорът на съответните обекти предоставя на представителите на общинските органи и на Министерството на околната среда и водите в приемателната комисия:

1. протоколи за изпитването на отделните апарати, възли и участъци на пречиствателните съоръжения;

2. протоколи за технологично изпитване при регламентирано натоварване на пречиствателните съоръжения (инсталации);

3. протоколи за измерените емисии;

4. инструкции за експлоатация и контрол на пречиствателните съоръжения;

5. списък на отговорните лица за опазване на околната среда на обекта и за експлоатацията и контрола на отделните пречиствателни съоръжения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Въз основа на предоставената информация и на допълнителни проучвания (проверки, измервания, преглед на проекти и др.) представителите на общинските органи и на Министерството на околната среда и водите дават съгласие или мотивиран отказ за разрешаване ползването на съответните строежи.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) С наредба на министъра на околната среда и водите се установяват мерките по прилагане на **Регламент (ЕО) № 1005/2009** на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно вещества, които нарушават озоновия слой (ОВ, L 286/1 от 31 октомври 2009 г.), наричан по-нататък "**Регламент (ЕО) № 1005/2009**".

(2) С наредба на министъра на околната среда и водите и на министъра на вътрешните работи се установяват мерките по прилагане на **Регламент (ЕС) № 517/2014** на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006 (ОВ, L 150/195 от 20 май 2014 г.), наричан по-нататък "**Регламент (ЕС) № 517/2014**", по отношение на:

1. стационарното хладилно и климатично оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове;

2. термопомпи, съдържащи флуорсъдържащи парникови газове;

3. електрическа комутационна апаратура, съдържаща флуорсъдържащи парникови газове;

4. двигатели с цикъл на Ренкин с органичен работен агент, съдържащи флуорсъдържащи парникови газове;

5. оборудване, съдържащо разтворители на основата на флуорсъдържащи парникови газове;

6. стационарно противопожарно оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове;

7. хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета - във връзка с прилагането на изискванията по извършването на дейностите по монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт, извеждане от експлоатация, проверка за течове и възстановяване на флуорсъдържащите парникови газове;

8. климатично оборудване на моторни превозни средства - във връзка с прилагането на изискванията по извършването на дейностите по възстановяване на флуорсъдържащи парникови газове;

9. европейски и/или международни стандарти, посредством прилагането на които се въвеждат изисквания за работа с оборудване, съдържащо охладители, представляващи алтернатива на флуорсъдържащите парникови газове.

(3) Проверката за съответствието с изискванията на **чл. 4, параграфи 1 и 3** и **чл. 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 517/2014**, както и на операторите на моторните превозни средства по отношение на възстановяването на флуорсъдържащи парникови газове от климатичното им оборудване, за установяване на съответствие с **чл. 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 517/2014**, се извършва при периодичен преглед за проверка на техническата изправност по реда на наредбата по **чл. 147, ал. 1 от Закона за движението по пътищата** на моторните превозни средства и техните ремаркета, когато са оборудвани с хладилни устройства, чрез извършване на проверка на

документите, изготвени и поддържани по реда на **чл. 6 от Регламент (ЕС) № 517/2014**.

(4) Министърът на околната среда и водите или оправомощени от него длъжностни лица, директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите или оправомощени от тях длъжностни лица контролират спазването на изискванията на наредбата по ал. 1.

(5) Контролът по спазването на изискванията на наредбата по ал. 2 се извършва от:

1. министъра на околната среда и водите или оправомощени от него длъжностни лица, директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) или оправомощени от тях длъжностни лица с изключение на изискванията по т. 2;

2. директора на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица по отношение на изискванията към лицата, извършващи дейности по монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт, извеждане от експлоатация и проверка за течове на стационарното противопожарно оборудване, както и по възстановяване на флуорсъдържащи парникови газове от това оборудване, по **чл. 3, параграф 4** и **чл. 6, параграф 2, буква "б" от Регламент (ЕС) № 517/2014**.

(6) Министърът на околната среда и водите или оправомощени от него длъжностни лица, директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите и/или директорът на Агенция "Митници" или оправомощени от тях длъжностни лица упражняват контрол съобразно своята компетентност в случаите по:

1. **член 5**, **чл. 6**, **чл. 7, параграф 2**, **чл. 8, параграф 3**, **чл. 9**, **чл. 10, параграф 3**, **чл. 11, параграф 5**, **чл. 15**, **16**, **17** и **чл. 24, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1005/2009**;

2. **член 7, параграф 2**, **чл. 11, параграф 1**, **чл. 12, параграфи 1 - 13**, **чл. 14, параграфи 1 - 3** , **чл. 15, параграф 1, ал. 2** и **чл. 17, параграф 1, ал. 2 от Регламент (ЕС) № 517/2014**.

(7) Министърът на околната среда и водите, директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите и оправомощени от тях длъжностни лица при упражняване на контрола по ал. 4, ал. 5, т. 1 и ал. 6, както и при упражняване на контрола по **Регламент (ЕО)№ 1005/2009** и **Регламент (ЕС) № 517/2014** имат право:

1. на свободен достъп до проверяваните предприятия;

2. да изискват информация и документи, да правят анализи на място и/или да вземат проби за лабораторни анализи с цел установяване на съответствието на веществата, оборудването и продуктите по **Регламент (ЕО) № 1005/2009** и/или **Регламент (ЕС) № 517/2014**;

3. да изискват информация за количествата произведени, внесени, изнесени и пуснати на пазара вещества, които нарушават озоновия слой, или флуорсъдържащи парникови газове, както и за произведени, внесени, изнесени и пуснати на пазара количества продукти и оборудване, съдържащи или зависещи от вещества, които нарушават озоновия слой, или флуорсъдържащи парникови газове;

4. да дават предписания за ограничаване, забрана за пускане на пазара, разпространение, употреба, изтегляне от пазара и/или унищожаване на вещества, оборудване и/или продукти и ограничаване на емисии при констатирани несъответствия с изискванията на **Регламент (ЕО) № 1005/2009** и/или **Регламент (ЕС) № 517/2014**;

5. да привличат експерти в съответната област, когато проверката е с фактическа сложност и/или изисква специални знания.

(8) Директорът на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" или оправомощени от него длъжностни лица при упражняването на контрола по ал. 5, т. 2 имат право:

1. на свободен достъп до проверяваните обекти;

2. да изискват информация и документи с цел установяване на съответствието на веществата и/или оборудването с изискванията на **Регламент (ЕС) № 517/2014**.

(9) Директорът на Агенция "Митници" и оправомощени от него длъжностни лица при упражняването на контрола по ал. 6 имат право:

1. при съмнение за нарушения на забраните и/или на ограниченията, посочени в **Регламент (ЕО) № 1005/2009** или **Регламент (ЕС) № 517/2014**, да задържат веществата, продуктите и/или оборудването до получаване на становище от министъра на околната среда и водите, от директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите или от оправомощените от тях длъжностни лица;

2. след получаване на становището по т. 1:

а) (изм. - ДВ, бр. 58 от 2016 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) в случай на установено нарушение - да разрешава вдигането на стоките за допустимия митнически режим, реекспорт или унищожаване в съответствие със становището;

б) в случай че не бъде установено нарушение - да разрешава вдигането на веществата, продуктите и/или оборудването.

(10) Директорите на РИОСВ, директорът на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи, директорът на Агенция "Митници" писмено информират министъра на околната среда и водите за всяко установено нарушение на **Регламент (ЕС) № 517/2014** или на **Регламент (ЕО) № 1005/2009**, или на наредбите по ал. 1 или 2, както и за предприетите мерки, в срок, не по-дълъг от 30 дни от датата на установяване на нарушението.

(11) Контролните органи по ал. 4, 5 и 6 са длъжни да не разгласяват информация, която представлява производствена или търговска тайна, станала им известна при или по повод упражняване на контрола.

(12) Контролът по прилагане на **Регламент (ЕО) № 1005/2009** се осъществява от:

1. министъра на околната среда и водите или от оправомощено от него длъжностно лице - по използването на хлорфлуоровъглеводороди, бромохлорвъглеводороди и ненапълно халогенирани хлорфлуоровъглеводороди;

2. (изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) министъра на земеделието и храните или от оправомощено от него длъжностно лице - по използването на метилбромид за карантина и обработка на пратки преди износ и/или за критични нужди;

3. министъра на отбраната или министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията или от оправомощени от тях длъжностни лица - по използването на халони за критични нужди.

(13) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице е компетентният орган по прилагане на **Регламент (ЕО) № 1005/2009** и **Регламент (ЕС) № 517/2014**.

(14) Министърът на околната среда и водите е компетентният орган по докладване на Европейската комисия по **Регламент (ЕО) № 1005/2009** и **Регламент (ЕС) № 517/2014**.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) (1) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Лицата, които извършват дейности, свързани със:

1. извличане на ненапълно халогенирани хлорфлуоровъглеводороди от хладилни или климатични инсталации, или термопомпи, с цел регенериране и последващ износ за употреби, различни от унищожаване, са длъжни да притежават документ за правоспособност, издаден при условията на наредбата по **чл. 17, ал. 2**;

2. проверки за течове, сервиз и поддръжка на хладилни или климатични инсталации, или термопомпи, съдържащи вещества, които нарушават озоновия слой, са длъжни:

а) да притежават документ за правоспособност, издаден при условията на наредбата по **чл.**

17, ал. 2;

б) при извършване на дейности по поддръжката и/или сервизното обслужване на оборудването да предприемат мерки за незабавно извличане на веществата по т. 1 с цел унищожаването им в съответствие с изискванията на **чл. 22, параграф 1 на Регламент (ЕО) № 1005/2009**;

3. извличане на вещества, които нарушават озоновия слой, с цел унищожаване, предават веществата на лица, притежаващи разрешение по **чл. 67 от Закона за управление на отпадъците** или комплексно разрешително в съответствие с **чл. 117 от Закона за опазване на околната среда** за третиране на съответния вид отпадък.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г., в сила от 06.12.2010 г., предишна ал. 1 - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Документ за правоспособност на лица, които извършват дейности, свързани с проверки за течове, извличане на вещества, които нарушават озоновия слой, с цел унищожаването им се издава от Българската браншова камара - машиностроене, при условията на наредбата по **чл. 17, ал. 2**.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г., в сила от 06.12.2010 г., предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Органът по ал. 2 създава и поддържа информационна база данни за лицата по ал. 2, получили документи за правоспособност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2010 г., в сила от 06.12.2010 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Информационната база данни по ал. 3 е достъпна на **интернет страницата** на органа по ал. 2.

Чл. 17б. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г. **(*)**, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) Физическите лица са длъжни да притежават документ за правоспособност, издаден при условията на **чл. 10, параграфи 3 - 5 и 7 на Регламент (ЕС) № 517/2014** и на наредбата по **чл. 17, ал. 2** за извършване на дейности, свързани със:

1. проверки за течове на стационарно хладилно, климатично и противопожарно оборудване, стационарни термопомпи, хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета, съдържащи 5 тона CO_2 еквивалент или повече флуорсъдържащи парникови газове, или 10 тона CO_2 еквивалент или повече, когато са херметически затворени и етикетирани като такива;

2. възстановяване на флуорсъдържащи парникови газове от охлаждащи вериги на стационарно хладилно, климатично и противопожарно оборудване, стационарни термопомпи, хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета, стационарно оборудване, съдържащо разтворители на основата на тези газове, както и стационарна електрическа комутационна апаратура;

3. монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт или извеждане от експлоатация на стационарно хладилно, климатично и противопожарно оборудване, стационарни термопомпи, хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета, електрическа комутационна апаратура, съдържаща флуорсъдържащи парникови газове.

(2) Юридическите лица, които извършват дейности, свързани с монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт или извеждане от експлоатация на стационарно хладилно, климатично и противопожарно оборудване, както и стационарни термопомпи, съдържащи флуорсъдържащи парникови газове, са длъжни да притежават документ за правоспособност съгласно изискванията на **чл. 10, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 517/2014**, издаден при условията на **чл. 10, параграфи 5 и 7** от регламента и на наредбата по **чл. 17, ал. 2**.

(3) Документите за правоспособност по ал. 1 и 2 се издават от:

1. Българската браншова камара по машиностроене - за дейности, свързани с проверки за течове, възстановяване на флуорсъдържащи парникови газове, монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт или извеждане от експлоатация на стационарно хладилно и климатично оборудване, стационарни термопомпи, хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета,

съдържащи 5 тона CO_2 еквивалент или повече флуорсъдържащи парникови газове, или 10 тона CO_2 еквивалент или повече, когато са херметически затворени и етикетирани като такива, както и извличане на флуорсъдържащи парникови газове от климатични инсталации на някои моторни превозни средства;

2. Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи - за дейности, свързани с проверки за течове, възстановяване на флуорсъдържащи парникови газове, монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт или извеждане от експлоатация на стационарно противопожарно оборудване, съдържащо 5 тона CO_2 еквивалент или повече флуорсъдържащи парникови газове, или 10 тона CO_2 еквивалент или повече, когато е херметически затворено и етикетирано като такова;

3. Българската браншова камара на енергетиците - за дейности, свързани с възстановяване на флуорсъдържащи парникови газове, монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт или извеждане от експлоатация на стационарна електрическа комутационна апаратура, съдържаща флуорсъдържащи парникови газове;

4. Българската стопанска камара - за дейности, свързани с извличане на разтворители на базата на флуорсъдържащи парникови газове от стационарно оборудване.

(4) Дейността на органите по издаване на документи за правоспособност по ал. 3 се осъществява съгласно:

1. **член 10, параграфи 1 - 9 от Регламент (ЕС) № 517/2014**;

2. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) **член 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2067** на Комисията от 17 ноември 2015 г. за установяване, съгласно Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и на условия за взаимно признаване на сертифицирането на физически лица по отношение на стационарно хладилно, климатично и термопомпено оборудване и хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета, съдържащи флуорсъдържащи парникови газове, както и за сертифицирането на дружества по отношение на стационарно хладилно, климатично и термопомпено оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове (ОВ, L 301/28 от 18 ноември 2015 г.) и на **чл. 3 от Регламент (ЕО) № 307/2008** на Комисията от 2 април 2008 г. за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания за програми за обучение и на условия за взаимно признаване на атестати за обучение на служители по отношение на климатичните инсталации на някои моторни превозни средства, съдържащи някои флуорирани парникови газове (ОВ, L 92/25 от 3 април 2008 г.), когато документите за правоспособност се издават от органа по ал. 3, т. 1;

3. **член 10 от Регламент (ЕО) № 304/2008** на Комисията от 2 април 2008 г. за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и на условията за взаимно признаване на сертифицирането на търговски дружества и служители по отношение на стационарните противопожарни системи и пожарогасители, съдържащи някои флуорирани парникови газове (ОВ, L 92/12 от 3 април 2008 г.), наричан по-нататък "Регламент(ЕО) № 304/2008", когато документите за правоспособност се издават от органа по ал. 3, т. 2;

4. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) **член 4 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2066** на Комисията от 17 ноември 2015 г. за установяване, съгласно Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и на условия за взаимно признаване на сертифицирането на физически лица, извършващи монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт или извеждане от експлоатация на електрическа комутационна апаратура, съдържаща флуорсъдържащи парникови газове, или събиране и съхраняване на флуорсъдържащи парникови газове от стационарна електрическа комутационна апаратура (ОВ, L 301/22 от 18 ноември 2015 г.), когато документите за правоспособност се издават от органа по ал. 3, т. 3;

5. **член 4 от Регламент (ЕО) № 306/2008** на Комисията от 2 април 2008 г. за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и условия за взаимно признаване на сертифицирането на служители, извършващи извличане от съоръжения на някои разтворители на базата на флуорирани парникови газове (ОВ, L 92/21 от 3 април 2008 г.), когато документите за правоспособност се издават от органа по ал. 3, т. 4.

(5) Органите по ал. 3 създават и поддържат информационна база данни за физическите и юридическите лица по ал. 1 и 2, получили документи за правоспособност.

(6) Органите по ал. 3, т. 1, 3 и 4 и Академията на Министерството на вътрешните работи, в качеството си на оценяващ орган по **чл. 11 на Регламент (ЕО) № 304/2008**, създават и поддържат актуална информация относно приложими технологии, които да заменят или да намаляват употребата на флуорсъдържащи парникови газове, и безопасната работа с тях.

(7) Информацията по ал. 5 и 6 е достъпна на интернет страниците на съответните сертифициращи и оценяващи органи.

Чл. 17в. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., отм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) Директорът на Агенция "Митници" и министърът на околната среда и водите със споразумение определят реда и начина, по който Агенция "Митници" предоставя на Министерството на околната среда и водите необходимата информация във връзка с вноса и/или износа на веществата, продуктите и оборудването, които са предмет на ограничения, съгласно **Регламент (ЕО) № 1005/2009** и **Регламент (ЕС) № 517/2014**.

(2) Директорът на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи предоставя на министъра на околната среда и водите или на оправомощено от него длъжностно лице не по-късно от 1 април на текущата година информация за операторите на стационарно противопожарно оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове от 5 тона CO_2 еквивалент или повече, намиращи се на територията на Република България, в съответствие с установен с наредбата по **чл. 17, ал. 2** формат.

(3) (В сила от 01.07.2017 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 01.01.2017 г.) Данните за извършените проверки за течове, монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт и/или възстановяване на флуорсъдържащи парникови газове от оборудването на хладилните камиони и ремаркета, регистрирани на територията на Република България, се въвеждат в информационната система по **чл. 147, ал. 8 от Закона за движението по пътищата**.

(4) (В сила от 01.07.2017 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 01.01.2017 г.) Данните по ал. 3 се попълват от лицата, притежаващи документ за правоспособност по **чл. 17б, ал. 1** за хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета, до 15 февруари на текущата година със следната информация за предходната календарна година:

1. при първоначално вписване на оператор:

а) наименование на юридическо лице, единен идентификационен код/име на физическо лице, адреси на управление и месторабота (гараж, автопарк);

б) регистрационен номер и идентификационен номер на превозното средство;

в) лице за контакт, телефон/факс/електронна поща;

г) вид на оборудването;

д) вид на заредените флуорсъдържащи парникови газове и количеството, при което се осигурява експлоатация на оборудването; количеството следва да е посочено в тонове CO_2 еквивалент;

2. при извършване на изброените по ал. 3 дейности:

а) дейността, извършена за сметка на оператора;

б) дата, на която е извършена съответната дейност;

в) количествата употребени и/или възстановени флуорсъдържащи газове, в килограми;

г) в случай на извършени дейности по възстановяване на флуорсъдържащи парникови газове - последващите дейности по третиране на газовете (регенериране, рециклиране и/или унищожаване) и наименование на лицето, на което са предадени газовете за извършване на съответното третиране.

(5) (В сила от 01.07.2017 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 01.01.2017 г.) Изменение, допълване и/или заличаване на вписаната информация в информационната система по ал. 4, т. 1 се прави от лицата, притежаващи документ за правоспособност по **чл. 17б, ал. 1** за хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета, в срока по ал. 4 или по предложение на министъра на околната среда и водите или на оправомощено от него длъжностно лице в резултат от констатирани при проверките по **чл. 17, ал. 7, т. 2** несъответствия.

(6) (В сила от 01.07.2017 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 01.01.2017 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" или оправомощено от него длъжностно лице предоставя:

1. на министъра на околната среда и водите или на оправомощено от него длъжностно лице достъп до данните, вписани по ал. 3, включително възможност за тяхното изменение, допълване и/или заличаване, и информация за потребителя, който е вписал информацията по ал. 4 и/или е направил изменения, допълнения и/или заличаване по ал. 5;

2. на лицата, притежаващи документ за правоспособност по **чл. 17б, ал. 1** за хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета, достъп до информационната система, включително, при необходимост, обучение за работа със системата, по реда на наредбата по **чл. 147, ал. 1 от Закона за движението по пътищата**.

Чл. 17г. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда или оправомощено от него длъжностно лице създава и поддържа информационна система за събиране и обработване на данни за флуорсъдържащите парникови газове.

(2) Съдържанието и изискванията към информационната система се определят с наредбата по **чл. 17, ал. 2**.

Чл. 18. Юридическите и физическите лица, осъществяващи дейности с източници на емисии в атмосферния въздух, са длъжни:

1. (доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) да провеждат емисионен контрол, включително собствени измервания - непрекъснати (автоматични) и/или периодични, да извършват редовни проверки и да изготвят и изпълняват програма за техническа поддръжка на пречиствателните съоръжения с оглед на осигуряване спазването на емисионните норми, по определени с подзаконовите нормативни актове по прилагането на този закон, и/или с комплексното разрешително по **чл. 117 от Закона за опазване на околната среда**;

2. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) да уведомяват своевременно общинските органи и регионалните инспекции по околната среда и водите за предстоящи промени в суровините и в технологичните процеси, които ще доведат до изменения в условията и изискванията за осигуряване качеството на атмосферния въздух, както и при извършване на ремонтни работи на пречиствателните съоръжения;

3. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) в едномесечен срок да уведомяват общинските органи и регионалните инспекции по околната среда и водите за промените в предмета на дейност, в наименованието, на собственика на обекта и на лицата, отговарящи за опазване на околната среда;

4. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) незабавно да уведомяват общинските органи и регионалните инспекции по околната среда и водите за настъпили производствени аварии и други инциденти, които могат да доведат до увеличаване на емисиите или да предизвикат влошаване качеството на атмосферния въздух, както и да предприемат мерки съгласно нормативната уредба, регламентираща действията при промишлени аварии и бедствия;

5. да осигуряват неограничен достъп на контролните органи до обектите и съоръженията и до всички документи и данни, свързани с емисии в атмосферния въздух, както и да им оказват съдействие при изпълнението на техните функции.

Чл. 18а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Лицата, които пускат течни горива на пазара, са длъжни да осигурят и да гарантират съответствието им с изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Лицата, които пускат течни горива на пазара, са длъжни да съставят за всяка партида декларация за съответствие с изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, която придружава течните горива при пускането на пазара, разпространението, транспортирането и използването им.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Съответствието на течните горива с изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, се декларира след изпитване на представителна проба от всяка партида в лаборатории, акредитирани от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация", или в чуждестранни лаборатории, акредитирани от орган по акредитация, който е страна по споразумения за взаимно признаване в организация, на която е член Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация".

(4) Изискванията за съдържанието на декларацията за съответствие се регламентират в наредбата по **чл. 8, ал. 1**.

(5) Лицата по ал. 2 носят отговорност за верността на съдържанието на декларацията за съответствие.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Лицата по ал. 2 са длъжни да съхраняват декларацията за съответствие на всяка партида течно гориво не по-малко от 5 години от датата на издаването ѝ.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.03.2006 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г.) Лицата по ал. 2 са длъжни при поискване да представят на контролните органи по **чл. 30б** оригинали или заверени от тях копия на декларациите за съответствие, а при внос от трета държава или при въвеждане от друга държава - членка на Европейския съюз, и документи, удостоверяващи осъществената търговска операция за проверяваните партиди течни горива.

(8) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Местните снабдители на корабно гориво са длъжни при доставката на горивото да представят разписка за предаденото гориво съгласно Анекс VI на **Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби**, 1973 г., изменена с протокол от 1978 г. (MARPOL 73/78) и с протокол от 1997 г., придружена от запечатана проба, подписана от корабния агент или от капитана на кораба.

(9) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Лицата, които освобождават за потребление течни горива по смисъла на **Закона за акцизите и данъчните складове**, в случай че извършват смесване на биогорива с горива от нефтен произход, са длъжни да съставят за всяка партида декларация за съответствие с изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, която придружава течните горива при пускането на пазара, разпространението, транспортирането и използването им. В случай че не се извършва смесване при освобождаване за потребление, лицата

предоставят вече съставената декларация за освободената партида.

Чл. 18б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) Лицата, които разпространяват течни горива, са:

1. отговорни за съответствието на разпространяваните от тях течни горива с изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**;

2. (доп. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) длъжни да предоставят за всяко последващо разпространение или използване копие от декларацията за съответствие на разпространяваната партида с гориво, придружена от стоков, търговски или друг документ, съдържащ количеството на разпространяваната партида и крайния разпространител;

3. (нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) длъжни да заверят декларацията за съответствие, в случай че партида с гориво се разделя между двама или повече разпространители/крайни разпространители, като посочат количеството течно гориво, лицето, на което то се предоставя, датата и номера на документа за експедиция;

4. (предишна т. 3, изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) длъжни да предоставят на контролните органи по **чл. 30б** копие от декларацията за съответствие по т. 2 или заверено копие по т. 3;

5. (предишна т. 4, доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) длъжни да съхраняват копието от декларацията за съответствие по т. 2 или по т. 3 за срок една година от датата на издаване.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Лицата, които транспортират течни горива, са длъжни при поискване да представят на контролните органи по **чл. 30б** копие на декларацията за съответствие по ал. 1, т. 2 или заверено копие на декларацията за съответствие по ал. 1, т. 3 и документите, придружаващи транспортираното от тях гориво.

(3) Лицата, които използват течни горива по смисъла на този закон или са техен краен разпространител, са:

1. отговорни за съответствието на разпространяваните или използваните от тях течни горива с изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) длъжни да предоставят на контролните органи по **чл. 30б** копие от декларацията за съответствие по ал. 1, т. 2 или заверено копие на декларацията за съответствие по ал. 1, т. 3 на проверяваното гориво и копие от документа за експедиция.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Крайните разпространители са длъжни да поставят:

1. маркировка съгласно **§ 1, т. 25** от допълнителните разпоредби;

2. на видно и достъпно за потребителя място информация за вид на горивото, изисквания за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, и декларация за съответствие за разпространяваната партида.

(5) Лицата по ал. 1, 2 и 3 и по **чл. 18а, ал. 1** са длъжни да:

1. уведомяват контролните органи в едномесечен срок от промените в предмета на дейност, в наименованието на собственика на обекта, в адреса на управление на фирмата или в данъчния адрес;

2. осигуряват неограничен достъп на контролните органи по **чл. 30б** до обектите по **чл. 3, ал. 1, т. 5**;

3. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) уведомяват в срок от един месец контролните органи по **чл. 30б** за извършените действия по изтегляне на течното гориво в резултат на принудителна мярка по **чл. 30г, ал. 1, т. 3** като предоставят документи, удостоверяващи изтеглянето;

4. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) предоставят на контролните органи по

чл. 30б счетоводни, търговски или други книги и документи, единен идентификационен код или БУЛСТАТ, адрес на управление и данъчен номер на проверяваното лице, както и лични данни и друга информация за установяване на административно нарушение по **чл. 34 - 34г**;

5. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) извършват редовни проверки на съоръженията за съхраняване, товарене/разтоварване и зареждане, както и да изготвят и изпълняват годишна програма за техническата им поддръжка за осигуряване спазването на установените изисквания за качество на течните горива, която да бъде поставена на видно място на обекта;

6. предприемат незабавно мерки за отстраняване на настъпилите производствени аварии и други инциденти, които могат да доведат до влошаване качеството на течните горива, както и да предприемат мерки съгласно нормативната уредба, регламентираща действията при промишлени аварии и бедствия;

7. оказват съдействие на контролните органи по **чл. 30б** при изпълнение на техните функции.

Чл. 18в. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) Лица, които пускат твърди горива на пазара, са длъжни да оценят или да организират оценяването и да удостоверят съответствието им с изискванията за качество.

(2) Редът и начинът за оценяване и удостоверяване на съответствието на твърдите горива с изискванията за качество се определят с наредбата по **чл. 8а, ал. 1**.

(3) Лица, които пускат твърди горива на пазара, са длъжни да съставят декларация за съответствие с изискванията за качество за всяка партида.

(4) Изискванията за съдържанието на декларацията за съответствие се определят с наредбата по **чл. 8а, ал. 1**.

(5) Съответствието на твърдите горива с изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8а, ал. 1**, се декларира след изпитване на представителна проба от всяка партида въз основа на протокола от изпитване.

(6) Изпитването по ал. 5 се извършва в лаборатории, акредитирани от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация", или в чуждестранни лаборатории, акредитирани от орган по акредитация, който е страна по споразумения за взаимно признаване в организация, на която е член Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация".

Чл. 18г. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Регистрираните лица по **чл. 8б, ал. 3** са длъжни да разпространяват само във вписаните в регистъра по **чл. 8б, ал. 1** обекти твърди горива, които съответстват на изискванията за качество, опаковани са и са етикетирани в съответствие с изискванията на наредбата по **чл. 8а, ал. 1** и са придружени с декларация за съответствие и с копие от протокола от изпитване за всяка партида.

Чл. 18д. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.12.2019 г.) (1) Операторите на ГГИ на твърдо гориво и/или биомаса и операторите на СГИ на твърдо гориво и/или твърда биомаса, с обща номинална входяща топлинна мощност, равна или по-голяма от 20 MW, използват система за видеонаблюдение и контрол на всички точки на подаване на горива към котелния цех, на местата на непосредственото подаване на гориво в котлите към всяка инсталация, както и общото място за съхранение на горивото.

(2) Системата за видеонаблюдение и контрол по ал. 1 трябва да осигурява:

1. проследяване в реално време на вида на подаваното гориво чрез стационарно монтиране на видеокамери на всички точки на подаване на горива към котелния цех на всяка инсталация, както и на общото място за съхранение на горивото;

2. визуален контрол в реално време, като видеокамерите се разполагат по начин, позволяващ безпрепятствено и ясно заснемане вида на използваното гориво;

3. непрекъснат запис на графични изображения (видеоизображения) върху цифров

регистратор-сървър, позволяващ потвърждение на настъпилите (заснетите) събития;

4. съхранение на записите по т. 3 за срок не по-малък от 6 месеца.

(3) Операторите по ал. 1 осигуряват за своя сметка отдалечен достъп на съответната РИОСВ, на чиято територия се намира инсталацията, и на органите на местно самоуправление до видеоизображенията в реално време и възможност за отдалечен преглед на съхраняваната в системата информация. Операторите са длъжни да ограничат и предотвратят всяко манипулиране или друго неправомерно въздействие върху системата и нейните компоненти.

(4) При поискване операторите предоставят копия от записите на видеоизображенията по ал. 2, т. 3 на контролните органи, включително на органите на местно самоуправление.

(5) При извършване на проверка операторите предоставят на контролните органи, включително на органите на местно самоуправление, цялата съхранявана информация от системата за видеонаблюдение и контрол.

(6) Снимки и видеозаписи от системата за видеонаблюдение и контрол могат да се ползват като доказателствено средство или самостоятелно веществено доказателство за установяване и доказване на нарушения на законодателството по опазване на околната среда.

Глава пета.
УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г.) Министерството на околната среда и водите провежда държавната политика по опазване чистотата на атмосферния въздух за осигуряване на устойчиво развитие.

(2) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Компетентни органи, отговорни за осигуряване чистотата на въздуха на територията на съответната община, са:

1. кметовете на общини и общинските съвети чрез извършване на действията по **чл. 27**, **28а**, **29** и **30**;

2. директорите на РИОСВ чрез извършване на действията по **чл. 24, т. 1** и **чл. 28, ал. 1**;

3. органите на Министерството на вътрешните работи чрез извършване на действията по **чл. 24, т. 2** и **чл. 29**;

4. органите на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията чрез извършване на действията по **чл. 24, т. 2**.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., предшна ал. 2 - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Общинските органи и регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол и управление на дейностите, свързани с осигуряване чистотата на въздуха на тяхната територия.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Кметовете на общини и общинските съвети са отговорни за управлението на елементите на общинската инфраструктура и общинските дейности с цел осигуряване чистотата на въздуха.

(5) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) Кметовете на общини могат да възложат изпълнението на дейностите по ал. 3 на оправомощени от тях длъжностни лица.

(6) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) При осъществяването на контрол по ал. 3, включително относно спазване на мерките, забраните и ограниченията, приети и/или наложени съгласно **чл. 28а**, кметовете на общини или оправомощени от тях длъжностни лица могат да

използват автоматизирани технически средства или системи и/или други технически средства за контрол, и имат право на достъп до данни от съответните регистри, водени от Министерството на вътрешните работи и Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация".

Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Качеството на атмосферния въздух се следи чрез националната система за наблюдение, контрол и информация върху състоянието на околната среда на Министерството на околната среда и водите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г.) Общинските органи съгласувано с министъра на околната среда и водите могат да изграждат местни системи за наблюдение и контрол на качеството на атмосферния въздух в райони на тяхната територия.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г.) В случаите, когато даден обект е основен източник, замърсяващ атмосферния въздух, Министерството на околната среда и водите може да задължи осъществяващия дейността да изгради система за наблюдение на източника на емисии и на качеството на въздуха в района на обекта.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Националната и местните системи за наблюдение и контрол си взаимодействат въз основа на договори.

(5) Станциите от националната система и от местните системи за наблюдение и контрол върху състоянието на околната среда, както и станциите за трансграничен пренос на замърсяващи вещества и фоново качество на въздуха са публична държавна или общинска собственост.

Чл. 21. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Националната и местните системи осигуряват контрол и оценка на показателите за качеството на атмосферния въздух по **чл. 4**.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Министърът на околната среда и водите съгласувано с министъра на здравеопазването издава наредба за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, с която се осигурява единство в създаването и функционирането на системите по **чл. 20**, както и в методите за измерване и обработка на първичната информация.

(3) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Условията и редът за разработване на програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми по **чл. 6** и на оперативния план за действие се определят с **Наредбата за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух.**

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2022 г.) Контролът и наблюдението за трансграничния пренос на замърсяващи вещества, за фоновото качество на атмосферния въздух, както и за влиянието на замърсяването на атмосферния въздух върху екосистемите и глобалните процеси в атмосферата се осъществяват от Министерството на околната среда и водите и от Националния институт по метеорология и хидрология към министъра на околната среда и водите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г.) Оценката на здравния и екологичния риск, свързана с качеството на атмосферния въздух, се осъществява от Министерството на здравеопазването и от Министерството на околната среда и водите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Мониторингът на отрицателното

въздействие на замърсяването на атмосферния въздух върху екосистемите се осъществява чрез мрежа за мониторинг, представителна за наличните в нея типове екосистеми на територията на страната, по показатели в съответствие с изискванията на наредбата по **чл. 9е**.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г.) Информацията от националната система и от местните системи за наблюдение върху качеството на атмосферния въздух е държавна собственост и се съхранява в Министерството на околната среда и водите и в неговите органи.

(2) Информацията от националната система и от местните системи за наблюдение върху качеството на атмосферния въздух се публикува в официалните бюлетини и е достъпна без заплащане за всички.

(3) Всяка допълнителна информация от наблюдения, измервания, обработка на данни и други се заплаща от заинтересуваното лице по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(4) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) При документирани сигнали от лица за нарушаване на нормите за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух контролните органи извършват проверка и оценка на качеството на атмосферния въздух чрез:

1. изчисляване (моделиране) на разсейването на емисиите и очакваните концентрации на вредни вещества в приземния слой;

2. данни от измервания от наличните стационарни пунктове и станции за мониторинг при отчитане на техния обхват и представителност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) В случаите, когато изчисленията и данните по ал. 4 не позволяват извършването на достоверна оценка на качеството на атмосферния въздух, се извършват измервания с мобилни автоматични станции или друга апаратура.

(6) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) В случаите, когато при извършване на оценка на качеството на атмосферния въздух по ал. 4 се установи спазване на нормите за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух и лицето оспори резултатите, се извършват допълнителни измервания с мобилни автоматични станции или друга апаратура. При потвърждаване на резултатите от оценката разходите са за сметка на лицето.

(7) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Разходите по ал. 6 се определят и заплащат от лицето съгласно тарифата по ал. 3.

Чл. 24. Непосредственият контрол върху състоянието и експлоатацията на обектите с източници на емисии в атмосферния въздух върху работата на пречиствателните съоръжения и върху емисиите от отделните източници се извършва от:

1. (попр. - ДВ, бр. 49 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) министъра на околната среда и водите, регионалните инспекции по околната среда и водите и общинските органи в съответствие с **чл. 19**;

2. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.) органите на Министерството на вътрешните работи и на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията - за моторните превозни средства.

Чл. 25. (1) Емисиите от даден обект се установяват чрез:

1. измерване по регламентирани методи;

2. изчисление по балансов метод.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Регламентирани методи и

средства за измерване на емисии са установените със стандартизационни документи, а при липса на такива измерването се извършва по методики, утвърдени от министъра на околната среда и водите.

(3) Контролните органи измерват емисиите от даден стационарен източник най-малко веднъж на две години, а на моторните превозни средства - най-малко веднъж на година.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Ръководителите на обекти с неподвижни източници осигуряват измерване на емисиите в съответствие с определените от министъра на околната среда и водите ред и начин за измерване на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, и с предписанията на контролните органи.

(5) (Отм., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Измерените стойности на емисиите от неподвижните източници се нанасят в дневник. Дневникът, както и диаграмите от автоматичното регистриране на емисиите се съхраняват 8 години и при поискване се предоставят на контролните органи.

(6) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Министърът на околната среда и водите съгласувано със заинтересуваните министри издава заповед за утвърждаване на методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух.

Чл. 26. Въз основа на констатирани нарушения при проверка на източниците на замърсяване контролните органи дават предписания, които са задължителни за изпълнение.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) В случаите, когато в даден район общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и на нормите за отлагания, кметовете на общини разработват и изпълняват програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми по **чл. 6**. Програмите се приемат от общинските съвети.

(2) Кметовете на общини ежегодно до 31 март внасят в общинските съвети отчет за изпълнението на програмите по ал. 1 за предходната календарна година. Екземпляр от отчета се представя в съответната РИОСВ.

(3) Отчетът по ал. 2 се публикува на интернет страницата на общината след одобрение от общинския съвет.

(4) Програмите по ал. 1 включват и: целите, мерките, етапите и сроковете за тяхното постигане; организациите и институциите, отговорни за тяхното изпълнение, средствата за обезпечаване на програмата, системата за отчет и контрол за изпълнението и системата за оценка на резултатите.

(5) В случаите, когато нивата на един или няколко замърсителя превишават установените норми, за които крайният срок за постигане е изтекъл, програмите по ал. 1 включват подходящи мерки, така че периодът на превишаване да бъде възможно най-кратък.

(6) Изпълнението на мерките от програмите по ал. 1 следва да доведе до ежегодно намаление на броя на превишенията на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите в случаите, когато те са над определените норми за качество на атмосферния въздух, регистрирани в пунктовете за мониторинг - част от Националната система за мониторинг на околната среда на територията на общината.

(7) Намалението по ал. 6 се оценява за предходната календарна година на база средната стойност на регистрирания брой превишения на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите за последните три календарни години. Оценката се извършва от РИОСВ за всеки отделен пункт за мониторинг в срок до 30 април на текущата година.

(8) Изискването по ал. 6 се счита за изпълнено, когато ежегодното намаление е регистрирано във всеки отделен пункт за мониторинг на територията на общината.

(9) (В сила от 01.01.2020 г.) В случаите, когато изискването по ал. 6 не е изпълнено и не е постигнато намаление на броя на превишения на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите, директорът на РИОСВ налага глоба, с изключение на случаите, когато неизпълнението е поради дейност на трето лице.

(10) Програмите по ал. 1 може да се коригират в случаите, когато са се променили условията, при които са съставени.

Чл. 27а. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) (1) Министърът на околната среда и водите разработва и внася за приемане от Министерския съвет Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух.

(2) Програмата по ал. 1 се приема с решение на Министерския съвет.

(3) Програмата по ал. 1 включва най-малко целите, мерките и сроковете за тяхното постигане, необходимите финансови средства и отговорните институции.

(4) Изпълнението на програмата се отчита ежегодно пред Министерския съвет.

Чл. 28. (1) (Попр. - ДВ, бр. 49 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Министърът на околната среда и водите в рамките на своята компетентност, регионалните инспекции по околната среда и водите и общинските органи в рамките на своята компетентност съгласно **чл. 19** могат да ограничават или да спират производствени и други дейности в случаите, когато:

1. видът и степента на замърсяването на атмосферния въздух от източника увеличават значително риска за човешкото здраве и за околната среда;

2. не се изпълняват предписанията по **чл. 26**;

3. не се спазват мерките от програмата по **чл. 27**.

(2) Ограниченията и спирането по ал. 1 се извършват със заповед на съответния орган и са в сила до отстраняването на причините, довели до издаване на заповедта.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) При явно нарушаване чистотата на атмосферния въздух от моторните превозни средства контролните органи на Министерството на вътрешните работи или на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията в зависимост от собственика на моторното превозно средство предприемат съответните действия по **чл. 171, т. 2, буква "а"** във връзка с **чл. 5, ал. 2, т. 2 от Закона за движението по пътищата** срещу конкретните нарушители.

Чл. 28а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) В случаите, когато видът и степента на замърсяване на атмосферния въздух увеличават значително риска за човешкото здраве и/или за околната среда или при непостигане на нормите по **чл. 6, ал. 1**, общинските съвети могат да

приемат следните мерки:

1. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) да създават и въвеждат зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на цялата община или на част от нея;

2. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) да ограничават употребата на определени видове горива или уреди за отопление;

3. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) да ограничават движението на моторни превозни средства или на определени категории моторни превозни средства и/или на определени екологични групи моторни превозни средства на територията на съответната община и/или в създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества.

(2) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) Зоните с ниски емисии на вредни вещества могат да се въвеждат чрез налагане на мерки, забрани, такси и ограничения, включително на мерките по ал. 1, т. 2 и 3.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) Мерките по ал. 1 могат да бъдат включени в програмите по **чл. 27, ал. 1**, в оперативните планове по **чл. 30** и/или в наредба на общинския съвет при спазване на разпоредбите на този закон и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

(4) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) С наредбата по ал. 3 общинските съвети определят условията и реда за прилагане на мерките по ал. 1, както и за:

1. създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества, обхват, граници, времева рамка и условия за въвеждане;

2. навлизане и движение на моторни превозни средства в зоните с ниски емисии на вредни вещества;

3. ограничаване употребата на определени видове горива или уреди за отопление, включително в границите на създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества;

4. осъществяване на контрол относно спазване на приети и/или наложени мерки, забрани и ограничения, включително чрез използване на автоматизирани технически средства или системи, и за налагане на глоби и имуществени санкции при установяване на нарушения.

(5) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) Мерките по ал. 1, т. 3 не се прилагат за моторни превозни средства със специален режим на движение и за моторни превозни средства, предназначени за извършване на обществен превоз на пътници.

Чл. 29. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Общинските органи съгласувано с органите на Министерството на вътрешните работи организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места с оглед осигуряване качество на атмосферния въздух, отговарящо на установените норми за вредни вещества (замърсители) по **чл. 6**.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) За ограничаване на увреждания върху здравето на населението, когато съществува риск от превишаване на установените норми или алармени прагове, при неблагоприятни метеорологични условия и други фактори общинските органи съгласувано със съответната регионална инспекция по околната среда и водите разработват оперативен план за действие, определящ мерките, които трябва да бъдат предприети с цел намаляване на посочения риск и ограничаване продължителността на подобни явления.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Оперативният план за действие се разработва въз основа на проучвания в района и на утвърдените алармени прагове по **чл. 7** и се обсъжда със заинтересуваните лица и с екологичните организации и движения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Оперативният план за действие се привежда в изпълнение при необходимост по нареждане на кмета на общината.

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.03.2006 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица осъществяват контрола върху изискванията за качество на течните горива при тяхното пускане на пазара, разпространение, транспортиране и използване, както и контрола върху изискванията за качество, пакетиране и етикетиране на твърдите горива при тяхното пускане и/или предоставяне на пазара и/или разпространение, като:

1. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) изгражда, развива и поддържа система за наблюдение, контрол и информация за качеството на течните и твърдите горива;

2. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) извършва проверки за установяване качеството на течните и твърдите горива, като взема проби, изпитва в лаборатории, акредитирани от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация", или в чуждестранни лаборатории, акредитирани от орган по акредитация, който е страна по споразумения за взаимно признаване в организация, на която е член Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация", и прилага принудителни мерки;

3. издава наказателни постановления;

4. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) предоставя ежегодно на министъра на околната среда и водите информация за качеството на течните и твърдите горива за предходната година;

5. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) изнася пред средствата за масово осведомяване информация за вида и количеството на течното или твърдото гориво, търговската му марка, резултатите от проверките, предприетите мерки и влезлите в сила санкции, наложени на лицата по **чл. 18а, ал. 1** и **чл. 18б, ал. 1 - 3**, както и на лицата, които пускат и/или предоставят на пазара, и/или разпространяват твърди горива.

(2) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица осъществяват контрола върху изискванията за качество, пакетиране и етикетиране на твърдите горива в обектите по **чл. 3, ал. 1, т. 6**.

(3) (Предишна ал. 2, изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Агенция "Митници" предоставя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор информация по тримесечия за постъпилите при режим на внос количества течни и твърди горива по видове, определени в наредбите по **чл. 8, ал. 1** и **чл. 8а, ал. 1**, и информация за вносителите им.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Националният статистически институт предоставя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор годишна информация за видовете и количествата течни и твърди горива, пуснати на пазара.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Контролът на борда на корабите за качеството на горивата, които се използват в корабните горивоподаващи системи, се осъществява от Изпълнителна агенция "Морска администрация".

Чл. 30б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.03.2006 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Длъжностните лица по **чл. 30а, ал. 1**, наричани по-нататък "контролни

органи", имат право:

1. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) на неограничен достъп до местата по **чл. 3, ал. 1, т. 5 или 6**;

2. да изискват декларация за съответствие и придружаващите я документи, както и да изземват заверено копие от тях;

3. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) да изискват оригинални счетоводни, търговски или други книги и документи, единен идентификационен код или БУЛСТАТ, адрес на управление и данъчен номер на проверяваното лице, лични данни и друга информация за установяване на административно нарушение по **чл. 34 -34г**, и да изземват заверени копия от тях;

4. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) да изискват и получават от трети лица сведения, извлечения и други документи, необходими за извършване контрола на качеството на течните или твърдите горива и/или за установяване на административни нарушения по **чл. 34 -34г**;

5. (изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) да вземат безвъзмездно необходимите за контролната дейност количества проби от течни или твърди горива съгласно наредбата по **чл. 8, ал. 1**, съответно наредбата по **чл. 8а, ал. 1**;

6. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) да изпитват пробите от течни или твърди горива в посочени от тях акредитирани подвижни и/или стационарни лаборатории;

7. въз основа на протокола от изпитване в подвижна лаборатория да съставят експертно заключение за съответствие на изпитаните течни горива с изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**;

8. (изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) въз основа на протокола от изпитване в стационарна лаборатория да съставят констативен протокол за съответствие на изпитаните течни или твърди горива с изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, съответно наредбата по **чл. 8а, ал. 1**;

9. да извършват проверки и при констатиране на нарушения да съставят актове по реда на **Закона за административните нарушения и наказания**;

10. да получават съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи, общините и кметствата при или по повод изпълнение на служебните си задължения съгласно този закон;

11. да бъдат застраховани за сметка на бюджета на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор срещу злополука, настъпила при или по повод изпълнение на служебните им задължения.

(2) Длъжностните лица на Изпълнителна агенция "Морска администрация" имат право при осъществяване на контрола на борда на корабите да вземат безвъзмездно необходимите за контролната дейност количества проби от течни горива.

Чл. 30в. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Контролните органи вземат проба от течното или твърдото гориво за изпитване в присъствието на собственика или ръководителя на контролирания обект, или на служител на контролирания обект, като:

1. в зависимост от предназначението пробата се разделя на арбитражна и контролна;

2. една част от контролната проба се предава за изпитване;

3. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) в случаите на оспорване на резултатите от изпитването на проби от твърди горива заинтересованата страна е длъжна в 7-дневен срок от получаването на протоколите от изпитването и констативните протоколи да поиска арбитражната проба да бъде изпитана за нейна сметка в трета акредитирана лаборатория, като резултатите от изпитването на арбитражната проба и изготвената експертиза са окончателни;

4. (нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) в случаите на оспорване на

резултатите от изпитването на проби от течни горива се прилага процедурата за разрешаване на спор съгласно наредбата по **чл. 8, ал. 1**, като в 7-дневен срок от получаване на протокол/протоколи от изпитване и констативен/констативни протоколи заинтересованата страна заявява оспорване на резултатите; разходите при оспорване на резултатите са за сметка на заинтересованата страна;

5. (нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) срокът за приключване на спора по т. 4 е два месеца след заявяване на оспорването;

6. (предишна т. 4, изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) резултатите от изпитванията на пробите по т. 2, 3 и 4 служат за доказателствено средство при съдебно решаване на спора.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) Длъжностните лица на Изпълнителна агенция "Морска администрация" вземат проби от корабното гориво за изпитване в присъствието на капитана на кораба и/или корабния агент при спазване на изискванията по ал. 1, като изпитванията се извършват в акредитирани лаборатории.

(3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Условията и редът за унищожаване или безвъзмездно предоставяне на арбитражни проби, които не са изпитани в срока по ал. 1, т. 3, се определят в наредбата по **чл. 8а, ал. 1**.

Чл. 30г. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) При установяване на нарушения контролните органи имат право да прилагат следните принудителни административни мерки:

1. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) временно да спират пускането на пазара, разпространението, транспортирането или използването на течни горива, както и пускането или предоставянето на пазара, и/или разпространението на твърди горива, когато:

а) не е представена декларация за съответствие;

б) (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) съдържанието на декларацията за съответствие не отговаря на изискванията на **чл. 18б, ал. 1, т. 3** и на наредбата по **чл. 8, ал. 1**, съответно на наредбата по **чл. 8а, ал. 1**;

в) (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) в резултат от изпитването в подвижна лаборатория и експертно заключение е установено, че течното гориво не отговаря на някое от изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**;

2. (изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) да забраняват пускането, разпространението, транспортирането или използването на течни горива, както и пускането или предоставянето на пазара или разпространението на твърди горива, когато в резултат на изпитването в стационарна лаборатория и съставен констативен протокол е установено несъответствие поне на едно от изискванията за качество, определени с наредбата по **чл. 8, ал. 1**, съответно наредбата по **чл. 8а, ал. 1**, независимо от оспорването по **чл. 30в, ал. 1, т. 3**;

3. (нова - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) да разпореждат изтеглянето на течни и твърди горива от пазара, когато:

а) (изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) в случаите на оспорване по **чл. 30в, ал. 1, т. 4** резултатите от изпитването потвърждават установеното несъответствие;

б) в срока по **чл. 30в, ал. 1, т. 3** резултатът от изпитването не е оспорен;

в) (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) твърдите горива не са пакетирани в съответствие с изискванията на наредбата по **чл. 8а, ал. 1**;

г) (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) съдържанието на декларацията за съответствие на твърдите горива не отговаря на изискванията на наредбата по **чл. 8а, ал. 1** или не е представена декларация за съответствие и копие от протокола от изпитването на съответната

партида.

(2) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) Когато контролните органи по **чл. 30б** констатират, че разпространяваното течно гориво на бензиностанция отговаря на изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух, но не отговаря на изискванията на **чл. 47 от Закона за енергията от възобновяеми източници**, същото не се изтегля от пазара, в случай че крайният разпространител предприеме действия за привеждането му в съответствие, като смеси наличните количества горива на бензиностанцията с партида гориво, позволяващо привеждането му в съответствие с изискванията на **чл. 47 от Закона за енергията от възобновяеми източници**.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) Привеждането на горивото по ал. 2 в съответствие с изискванията на **чл. 47 от Закона за енергията от възобновяеми източници** се доказва с проба от смесеното гориво, взета от контролните органи по **чл. 30б** и изпитана в акредитирана лаборатория по показатели, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, като разходите за изпитване са за сметка на крайния разпространител. В протокола от изпитването на акредитираната лаборатория трябва да се съдържа цялата необходима информация за идентифициране на взетата проба.

(4) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) Контролните органи по **чл. 30б** въз основа на протокола от изпитването по ал. 3 извършват експертиза за съответствие с изискванията на **Закона за енергията от възобновяеми източници** и Закона за чистотата на атмосферния въздух и при установено несъответствие течното гориво се изтегля от пазара.

(5) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) Когато контролните органи по **чл. 30б** не констатират съдържание на биогориво в разпространяваното течно гориво на бензиностанция, същото се изтегля от пазара

(6) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) Принудителните административни мерки по ал. 1 се прилагат от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощени от него длъжностни лица по **чл. 30б** със задължителни предписания и чрез поставяне на удостоверителни знаци на контролните органи. Видът на знаците се определя със заповед на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

(7) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) Редът за прилагане на принудителни административни мерки се определя с наредбата по **чл. 8, ал. 1**, съответно с наредбата по **чл. 8а, ал. 1**.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) В случаите по ал. 1, т. 1 мерките се отменят от органа по ал. 6, когато след изпитване в подвижна или стационарна лаборатория се установи съответствие на проверяваното гориво с изискванията за качество, определени с наредбата по **чл. 8, ал. 1**, съответно с наредбата по **чл. 8а, ал. 1**.

(9) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) Принудителните административни мерки по ал. 1 могат да се обжалват по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

(10) (Отм., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., предишна ал. 6 - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.02.2020 г.) Подадената жалба не спира изпълнението на приложената принудителна административна мярка.

Чл. 30д. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Контролните органи са длъжни да:

1. не разгласяват информацията, която представлява служебна или търговска тайна, станала им известна при и по повод осъществяването на контролната дейност, както и да не я използват извън предназначението ѝ;

2. се легитимират със служебна карта при извършването на контролната дейност.

Чл. 30е. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Разходите за вземане и изпитване на проби от течни или твърди горива без декларация за съответствие са за сметка на лицата които пускат, транспортират, разпространяват, в т.ч. крайните разпространители, или използват течни горива, съответно пускат или предоставят на пазара или разпространяват твърди горива, независимо от получените резултати от изпитването.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Разходите за вземане и изпитване на проби от течни или твърди горива, когато те не съответстват на поне едно от изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, съответно наредбата по **чл. 8а, ал. 1**, са за сметка на лицата които пускат, транспортират, разпространяват, в т.ч. крайните разпространители, или използват течни горива, съответно пускат или предоставят на пазара или разпространяват твърди горива.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Разходите по ал. 1 и 2 се определят въз основа на фактически направените разходи съгласно **Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси** (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм., бр. 10 от 2000 г., бр. 94 и 115 от 2002 г., бр. 17 и 19 от 2003 г.; попр., бр. 27 и 33 от 2003 г.; изм., бр. 49 от 2003 г., бр. 32 и 104 от 2004 г. и бр. 15 и 40 от 2006 г.).

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Когато течните или твърдите горива съответстват на изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, съответно наредбата по **чл. 8а, ал. 1**, разходите за вземане и изпитване на проби са за сметка на бюджета на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, с изключение на разходите за вземане и изпитване на проби от корабни горива, които са за сметка на бюджета на Изпълнителна агенция "Морска администрация".

Чл. 30ж. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Изпитването на течните или твърдите горива в случаите по **чл. 30б, ал. 1, т. 6** не може да се извършва в лаборатории, извършили изпитването по **чл. 18а, ал. 3** или **чл. 18в, ал. 6**.

Чл. 30з. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице упражнява контрол за спазване изискванията на наредбата по **чл. 11а, ал. 1**, включително спрямо лицата, които пускат на пазара продукти, определени с наредбата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) Във връзка с упражняването на контрола за спазване изискванията на наредбата по **чл. 11а, ал. 1**, на **Наредба № 7 от 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух, в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации** и на **Наредба № 16 от 1999 г. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини** контролните органи имат право:

1. на свободен достъп до проверяваните обекти;

2. да изискват информация, документи и протоколи от изпитването на проби от продуктите в акредитирана лаборатория за определяне на съответствието им с нормите за допустими емисии и/или допустимо съдържание на ЛОС и на свързаните с тях изисквания;

3. да вземат проби от продуктите за лабораторни изпитвания с цел установяване на съответствието им с изискванията на наредбата по **чл. 11а, ал.** 1;

4. да предприемат действия и/или да издават задължителни предписания за ограничаване, забрана за пускане на пазара, разпространение, използване или за изтегляне от пазара на продукти от обхвата на наредбата по **чл. 11а, ал. 1** при констатирани несъответствия с установените изисквания;

5. да налагат глоби и имуществени санкции на лицата, пускащи на пазара продукти, несъответстващи на определените изисквания на наредбата по **чл. 11а, ал. 1**.

(3) Периодичността на вземане на проби от продукти и изпитванията им съгласно ал. 2, т. 2 и 3 се определя с наредбата по **чл. 11а, ал. 1**.

(4) Контролните органи по ал. 1 са длъжни да не разгласяват информация, която представлява производствена или търговска тайна, станала им известна при или по повод упражняване на контрола.

Чл. 30и. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) Местните снабдители на корабно гориво осигуряват наличието на корабни горива в пристанищата на страната в съответствие с изискванията на наредбата по **чл. 8, ал. 1** и уведомяват за това изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Морска администрация".

(2) Капитанът на кораба или корабният агент уведомяват длъжностните лица от Изпълнителна агенция "Морска администрация", когато не могат да закупят корабно гориво, в съответствие с изискванията на наредбата по **чл. 8, ал. 1**.

(3) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Морска администрация" уведомява Европейската комисия за наличието на корабни горива в пристанищата на страната в съответствие с изискванията на наредбата по **чл. 8, ал. 1**, както и когато даден кораб представи доказателства за липсата на корабно гориво, в съответствие с изискванията на наредбата по **чл. 8, ал. 1**.

(4) Редът и начинът за уведомленията по ал. 1 и 2 се определят със заповед на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Морска администрация", която се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 30к. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) (1) Контролът върху ефективността на системите, съответстващи на Етап II на УБП, се упражнява чрез проверки от председателя на Българския институт по метрология или от оправомощени от него юридически лица.

(2) Лицата, които кандидатстват за оправомощаване за извършване на проверки, подават в Българския институт по метрология заявление по образец, утвърден от председателя на Българския институт по метрология. Към заявлението се прилагат документите, определени в наредбата по **чл. 9б**.

(3) Лицата по ал. 2 трябва да:

1. са регистрирани по **Търговския закон** или да са създадени по силата на нормативен акт;

2. имат изградена и внедрена система за управление на качество в съответствие с БДС EN ISO/IEC 17 020, която да съдържа дейността по проверките и начина за изпълнение на задълженията, които произтичат от този закон;

3. не участват, включително наетият от тях персонал, в проектирането, производството, доставката, вноса, дистрибуцията, монтирането, използването и ремонтирането на системите, съответстващи на Етап II на УБП;

4. не участват в капитала, управлението или контрола на търговски дружества, които извършват дейностите по т. 3;

5. нямат в капитала или в органите на управление и контрол участие на лица, които са имали и/или имат участие в капитала или в органите на управление и контрол на лица, чието оправомощаване е отнето, в срок една година преди подаване на заявлението по ал. 2;

6. разполагат с еталони, средства за измерване и спомагателно оборудване, които да

позволяват прилагането на методите, определени в методиката по ал. 14, т. 1, които са с осигурена проследимост;

7. разполагат с персонал, който притежава знания и практически умения за прилагане на методите за проверка съгласно методиката по ал. 14, т. 1 и е нает по трудово правоотношение.

(4) В 6-месечен срок от датата на подаване на заявлението председателят на Българския институт по метрология издава заповед за оправомощаване за извършване на проверки или мотивиран отказ.

(5) Заявленията по ал. 2 се разглеждат по реда, определен в наредбата по **чл. 9б**.

(6) При констатиране на несъответствия с изискванията на ал. 3 председателят на Българския институт по метрология писмено уведомява заявителя и определя срок за тяхното отстраняване, който не може да е по-кратък от 10 дни и по-дълъг от три месеца.

(7) Председателят на Българския институт по метрология издава заповед за оправомощаване за извършване на проверки със срок 4 години, която съдържа:

1. наименованието и адреса/седалището на оправомощеното лице;

2. вида на проверката, за която е оправомощено лицето;

3. начална и крайна дата на оправомощаването;

4. метода за извършване на проверката и описание на оборудването;

5. списък на служителите, които ще извършват проверките, и зачислените им индивидуални номера на знаците за проверка.

(8) Заповедта за оправомощаване за извършване на проверки или за отказ се връчва на заявителя в срок до три дни от издаването ѝ срещу документ за платена държавна такса.

(9) Оправомощените лица за извършване на проверки са длъжни в срок до 14 дни от настъпването на всяка промяна в обстоятелствата, свързани с условията за оправомощаване или с данните, вписани в заповедта за оправомощаване за извършване на проверки, да уведомяват писмено Българския институт по метрология.

(10) В срока по ал. 9 оправомощеното лице за извършване на проверки подава заявление за изменение на заповедта за оправомощаване за извършване на проверки при промяна на:

1. наименованието и адреса/седалището си;

2. обстоятелствата по ал. 7, т. 4;

3. списъка на служителите, които извършват проверките.

(11) Председателят на Българския институт по метрология в срок до един месец от постъпване на заявлението по ал. 10 издава заповед за изменение на заповедта за оправомощаване за извършване на проверки.

(12) Председателят на Българския институт по метрология мотивирано отказва оправомощаване за извършване на проверки, когато:

1. заявителят не отговаря на изисквания по ал. 3;

2. не са отстранени констатираните несъответствия в срока по ал. 6.

(13) Българският институт по метрология извършва планов или извънпланов надзор на оправомощените лица за извършване на проверки по ред и начин, определени в процедури на Българския институт по метрология, публикувани на **интернет страницата** му. Плановият надзор се извършва най-малко веднъж на всеки 12 месеца за периода на оправомощаването за извършване на проверки.

(14) Оправомощените лица за извършване на проверки са длъжни да:

1. извършват проверки на заявените системи, съответстващи на Етап II на УБП, за които са оправомощени, съгласно методиката на Българския институт по метрология, публикувана на **интернет страницата** му, и условията и обхвата в заповедта за оправомощаване;

2. дават достоверни заключения от проверката;

3. поставят знаци за удостоверяване на резултатите от извършените проверки;

4. не поставят знаците по т. 3 върху системите, съответстващи на Етап II на УБП, без да е извършена проверка;

5. поддържат функционираща системата за управление на качеството по ал. 3, т. 2;

6. изпълняват предписанията, дадени им от Българския институт по метрология по време на надзора по ал. 13;

7. уведомят незабавно Българския институт по метрология при загуба или кражба на зачислените знаци за проверки, като предоставят данни за проверените и маркирани системи, съответстващи на Етап II на УБП с тези знаци;

8. представят два пъти годишно отчет пред Българския институт по метрология относно извършените проверки и знаците за проверки, включително знаците с нарушена цялост;

9. заплатят стойността на заявените знаци за проверка.

(15) При загуба или кражба на зачислените знаци за проверка същите се обявяват за невалидни от председателя на Българския институт по метрология и информацията за това се публикува на **интернет страницата** на Българския институт по метрология в 5-дневен срок от получаването на уведомяването по ал. 14, т. 7.

(16) Председателят на Българския институт по метрология със заповед прекратява оправомощаването за извършване на проверки, когато оправомощеното лице:

1. не изпълни задължение по ал. 14, т. 1 или 4;

2. престане да отговаря на някое от изискванията по ал. 3;

3. не е подало уведомление за възобновяване на дейността в срока по ал. 23.

(17) Заповедта за прекратяване на оправомощаването се издава в 14-дневен срок от установяване на обстоятелство по ал. 16.

(18) Лице, на което е прекратено оправомощаването на основание ал. 16, т. 1 и 3, може да подаде ново заявление по ал. 2 не по-рано от една година от датата на влизане в сила на заповедта за прекратяване на оправомощаването за извършване на проверки.

(19) В 14-дневен срок от постъпване на искане на оправомощеното лице за извършване на проверки председателят на Българския институт по метрология издава заповед за прекратяване на оправомощаването по ал. 7.

(20) Оправомощеното лице за извършване на проверки може да подава до председателя на Българския институт по метрология искане за временно спиране на дейността, като посочва периода и причините за спирането ѝ.

(21) Председателят на Българския институт по метрология в 14-дневен срок от постъпването на искането по ал. 20 издава заповед за временно спиране на оправомощаването на лицето за извършване на проверки, като посочва периода на спиране и срока, в който оправомощеното лице трябва да върне предоставените му знаци за проверка в Българския институт по метрология.

(22) Когато оправомощеното лице за извършване на проверки не върне предоставените му знаци за проверка съгласно заповедта по ал. 21, те се обявяват за невалидни и информацията за това се публикува на **интернет страницата** на Българския институт по метрология в срок до 5 дни от изтичането на срока за връщане.

(23) В срок до 30 дни преди изтичането на периода на спиране по ал. 21 оправомощеното лице за извършване на проверки може да подаде искане за възобновяване на оправомощаването до председателя на Българския институт по метрология.

(24) Когато искането е подадено в срока по ал. 23, председателят на Българския институт по метрология издава заповед за възобновяване на оправомощаването преди датата на изтичането на временното спиране.

(25) Българският институт по метрология публикува на електронната си страница списък на лицата, оправомощени да извършват проверка на ефективността на УБП при експлоатация на системите, съответстващи на Етап II на УБП, и списък на лицата, на които е прекратено или

временно спряно оправомощаването за извършване на проверки.

(26) Таксите за извършване на проверките по ал. 1, както и таксите за оправомощаване на лицата се определят с тарифата за таксите, които се събират от Българския институт по метрология по **Закона за измерванията** и по **Закона за държавните такси**.

(27) Българският институт по метрология предоставя на съответната РИОСВ информация за резултатите от проверките по ал. 1 в съответствие с изискванията на наредбата по **чл. 9б**.

(28) Лицата, които експлоатират бензиностанции, са длъжни да информират Българския институт по метрология при неизправност на системите, съответстващи на Етап II на УБП, съгласно изискванията на наредбата по **чл. 9б**.

(29) Актовете на председателя на Българския институт по метрология, издадени съгласно ал. 7, 12, 15, 16, 21 и 24, могат да бъдат оспорвани по реда на **Административнопроцесуалния кодекс** пред компетентния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването им.

Чл. 30л. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) За инсталациите, извършващи дейности по **приложение № 1 от Наредба № 7 от 21 октомври 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух, в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации**, независимо от консумацията на разтворител, с изключение на инсталациите с издадено комплексно разрешително по реда на **глава седма от Закона за опазване на околната среда**, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда създава, а директорът на съответната регионална инспекция по околната среда и водите, на чиято територия са разположени инсталациите, поддържа публичен регистър, достъпен чрез интернет.

(2) Регистърът по ал. 1 съдържа:

1. регистрационен код, който се състои от 8 символа: първите три са единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици (ЕКАТТЕ), специфични за областта, на чиято територия се намира съответната РИОСВ, а останалите 5 символа са цифри, които представляват поредният номер на инсталацията;

2. наименование/име на оператора;

3. адрес на инсталацията;

4. номер и дата на удостоверението за регистрация;

5. дата на прекратяване на регистрацията;

6. номер и дата на заповедта за заличаване;

7. промени в обстоятелствата.

(3) За вписване в регистъра по ал. 1 и издаване на удостоверение за регистрация операторът подава заявление до директора на съответната РИОСВ.

(4) Към заявлението по ал. 3 се прилагат:

1. ЕИК, за чуждестранните лица - документ, издаден в съответствие с националното им законодателство, удостоверяващ правния им статус;

2. технологична схема на инсталацията, описание на дейността, местоположение на площадката, на която е разположена инсталацията;

3. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) документ за платена такса за регистрация или за вписване на промяна в обстоятелствата, когато плащането не е извършено по електронен път.

(5) Удостоверението и заявлението по ал. 3 се издават по образци, одобрени от министъра на околната среда и водите.

(6) Когато заявителят е чуждестранно физическо или юридическо лице, документът по ал. 4, т. 1 се представя и в легализиран превод на български език.

(7) Директорът на съответната РИОСВ уведомява писмено заявителя в случаите на допуснати неточности и/или непълноти в заявлението по ал. 3 и приложените към него документи и определя срок 14 дни за отстраняването им.

(8) В срок 14 дни от подаване на заявлението или от отстраняване на неточностите и/или непълнотите директорът на съответната РИОСВ вписва инсталацията в регистъра и издава удостоверение за регистрация.

(9) Регистрацията е безсрочна.

(10) Директорът на съответната РИОСВ отказва мотивирано вписването в регистъра и издаването на удостоверение за регистрация при неспазване изискванията на ал. 4.

(11) Отказът по ал. 10 подлежи на обжалване по реда на **Административнопроцесуалния кодекс** в 14-дневен срок от съобщаването му.

(12) Вписване на промяна в обстоятелствата се извършва от директора на съответната РИОСВ, въз основа на заявление от оператора, към което се прилагат документи, удостоверяващи промяната.

(13) Операторите подават заявление за вписване на промяна в обстоятелствата в едномесечен срок от настъпването им.

(14) Заявлението по ал. 13 се разглежда по реда на ал. 7 и 8.

(15) Директорът на съответната РИОСВ вписва в регистъра промяната в обстоятелствата и издава удостоверение със съответната промяна.

(16) Директорът на съответната РИОСВ отказва мотивирано вписване на промяна в обстоятелствата при неспазване изискванията на ал. 4.

(17) Отказът по ал. 16 подлежи на обжалване по реда на **Административнопроцесуалния кодекс** в 14-дневен срок от съобщаването му.

(18) Регистрацията по ал. 8 се заличава, а издаденото удостоверение се обезсилва в случаите на прекратяване дейността на инсталацията.

(19) В случая по ал. 18 директорът на съответната РИОСВ издава заповед за заличаване на инсталацията от регистъра и обезсилва издаденото удостоверение за регистрация.

Чл. 30м. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2017 г.) Всички документи или информация по този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му могат да бъдат предоставяни на хартиен носител и в електронен формат (на магнитен, оптичен или друг вид носител) или по електронен път съгласно изискванията на **Регламент (ЕС) № 910/2014** на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.) и на **Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги** и **Закона за електронното управление.**

Глава шеста.
ТАКСИ ВЪРХУ КОТЕЛНО ГОРИВО И МАЗУТ С НАД 1 НА СТО СЯРА ЗА ПРЕДПРИЯТИЕТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (НОВА - ДВ, БР. 27 ОТ 2000 Г., ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 91 ОТ 2002 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2003 Г., ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 6 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 24.02.2009 Г., ОТМ. - ДВ, БР. 101 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 22.12.2015 Г.)

Чл. 31. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., изм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., отм. -

ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

Чл. 31а. (Нов - ДВ, бр. 41 от 2010 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

Чл. 32. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

Чл. 32а. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

Чл. 33. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., изм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

Глава седма.
ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ (ПРЕДИШНА ГЛАВА 6 - ДВ, БР. 27 ОТ 2000 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 6 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 24.02.2009 Г.)

Чл. 33а. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице прилага принудителни административни мерки в случаите на:

1. аварии, предизвикани от действия или бездействия на оператори на обекти и територии;

2. възникване на непосредствена опасност за замърсяване или увреждане на околната среда или за увреждане на здравето или имуществото на хората;

3. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) предотвратяване или преустановяване на административни нарушения по този закон, наредбите по **чл. 9, ал. 1**, **чл. 9а, ал. 1**, **чл. 9б**, **чл. 9в, ал. 1**, **чл. 9г, ал. 1**, **чл. 11а, ал. 1** и **чл. 17, ал. 1 и 2** и по **Регламент (ЕО) № 1005/2009** и **Регламент (ЕС) № 517/2014**.

Чл. 33б. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г.) (1) Принудителните административни мерки са:

1. временно спиране или ограничаване дейността на операторите на инсталации;

2. ограничаване на достъпа до инсталации на операторите, включително чрез пломбиране или запечатване;

3. даване на задължителни писмени указания за преустановяване извършването на определени действия или за задължително предприемане на такива действия в определен срок;

4. разпореждане за извършване на:

а) анализи, експертизи, проверки, изпитвания на вещества и продукти, инсталации, съоръжения, техни части, системи или компоненти;

б) допълнение или изменение на учебните програми и курсове и провеждане на допълнително обучение, включително проверка на знанията и уменията;

5. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) ограничаване, забрана за пускане на пазара, разпространение, използване или за изтегляне от пазара на вещества, продукти, съоръжения и инсталации от обхвата на **Регламент (ЕО) № 1005/2009**, **Регламент (ЕС) № 517/2014** и наредбите по **чл. 9а, ал. 1**, **чл. 9б**, **чл. 11а, ал. 1** и **чл. 17, ал. 1 и 2**;

6. (нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) разпореждане за унищожаване на вещества и продукти, които не са в

съответствие с изискванията на наредбите по **чл. 17, ал. 1 и 2**, **Регламент (ЕО) № 1005/2009** и **Регламент (ЕС) № 517/2014**.

(2) Маркировката на пломбата и начинът на пломбиране и запечатване по ал. 1, т. 2 се утвърждават със заповед на министъра на околната среда и водите.

Чл. 33в. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г.) (1) Принудителните административни мерки се прилагат с мотивирана заповед на компетентния орган по **чл. 33а**.

(2) Със заповедта за прилагане на принудителните мерки се определя подходящ срок за изпълнението ѝ. Принудителните административни мерки се прилагат до отстраняване на причините, довели до тяхното прилагане.

(3) Заповедта по ал. 1 се съобщава на заинтересованото лице по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

(5) Обжалването на заповедта по ал. 1 не спира действието ѝ.

Чл. 33г. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г.) Всички разходи, свързани с изпълнението на принудителните административни мерки по **чл. 33б**, са за сметка на лицето, спрямо което са приложени.

Чл. 34. (Предишен **чл. 31**, изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) Лице, което пуска на пазара течни горива, които не съответстват на някое от изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, ако деянието не съставлява престъпление, независимо от наличието или липсата на декларация за съответствие, се наказва с глоба от 2000 до 50 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 50 000 до 500 000 лв.

(2) Лице, което разпространява, включително като краен разпространител, или използва течни горива, които не съответстват на някое от изискванията за качество, определени в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, ако деянието не съставлява престъпление, независимо от наличието или липсата на декларация за съответствие, се наказва с глоба от 2000 до 20 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 100 000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Лице, което разпространява твърди горива за битово отопление без регистрация, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., съответно с имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Лице, което пуска на пазара твърди горива за битово отопление, които не съответстват на някое от изискванията за качество, определени с наредбата по **чл. 8а, ал. 1**, ако деянието не съставлява престъпление, независимо от наличието или липсата на декларация за съответствие, се наказва с глоба от 2000 до 10 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(5) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Лице, което предоставя на пазара и/или разпространява твърди горива за битово отопление, които не съответстват на някое от изискванията за качество, определени с наредбата по **чл. 8а, ал. 1**, ако деянието не съставлява престъпление, независимо от наличието или липсата на декларация за съответствие, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(6) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Лице, което предоставя на пазара и/или разпространява твърди горива за битово отопление, които не съответстват на някое от изискванията за опаковане и/или етикетиране, определени с наредбата по **чл. 8а, ал. 1**, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 30 000 до 50 000 лв.

(7) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Размерът на наложените глоби и имуществени санкции нараства пропорционално спрямо минималния им размер в зависимост от броя на установените несъответствия с изискванията за качество, определени в наредбите по **чл. 8, ал. 1** или **чл. 8а, ал. 1**.

(8) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) При повторно нарушение глобата, съответно имуществената санкция по ал. 1 - 6 се налага в двоен размер.

(9) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) При неизпълнение на задължително предписание или при повторно нарушение по ал. 4, 5 и 6 твърдите горива, предмет на нарушението, независимо чия собственост са, се отнемат в полза на държавата. Отнетите твърди горива се предават за унищожаване по ред, определен в наредбата по **чл. 8а, ал. 1**.

Чл. 34а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) Лице, което разпространява от бензиностанции течни горива, които не отговарят на вида гориво, посочено в декларацията за съответствие, или на предназначението, определено в наредбата по **чл. 8, ал. 1**, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба 5000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 40 000 лв.

(2) Лице, което наруши разпоредбите на **чл. 8, ал. 3**, се наказва с глоба 10 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 40 000 лв.

(3) При повторно нарушение глобата, съответно имуществената санкция по ал. 1 и 2 се налага в двоен размер.

Чл. 34б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) Лице, което наруши разпоредбите на **чл. 18а, ал. 2 - 6**, се наказва с имуществена санкция в размер 7000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Лице, което наруши разпоредбите на **чл. 18б, ал. 1, т. 2, 3 и 5**, се наказва с имуществена санкция в размер 5000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Лице, което наруши разпоредбите на **чл. 18в, ал. 3 - 6**, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 5000 до 7000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Лице, което наруши разпоредбите на **чл. 18г**, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 5000 лв.

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) При повторно нарушение имуществената санкция по ал. 1, 2, 3 и 4 се налага в двоен размер.

Чл. 34в. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) Лице, което наруши разпоредбите на **чл. 18а, ал. 7**, **чл. 18б, ал. 1, т. 4, ал. 2, ал. 3, т. 2, ал. 4 и 5**, се наказва с глоба 500 лв., съответно с имуществена санкция в размер 1000 лв.

(2) При повторно нарушение глобата или имуществената санкция по ал. 1 се налага в двоен размер.

Чл. 34г. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.03.2006 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) Лице, което възпрепятства контролните органи на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор да изпълняват правомощията си по **чл. 30б** и **30в** или не изпълнява задължителните предписания по **чл. 30г, ал. 1**, се наказва с глоба 5000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 30 000 лв.

(2) При повторно нарушение глобата или имуществената санкция по ал. 1 се налага в двоен размер.

Чл. 34д. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) (1) Лице, което пуска на пазара или употребява продукти, несъответстващи на изискванията на наредбата по **чл. 11а, ал. 1**, се наказва с глоба в размер от 1000 до 5000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) Лице, което наруши правилата за етикетиране, определени с наредбата по **чл. 11а, ал. 2**, се наказва с глоба 5000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 15 000 лв.

(3) Лице, което не изпълнява задължителните предписания на контролните органи по **чл. 30з, ал. 1**, се наказва с глоба 5000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 15 000 лв.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г.) Лице, което не представи в срок информация за продуктите съгласно изискванията на наредбата по **чл. 11а, ал. 1**, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв. или с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 34е. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) Лице, което не изпълнява изискванията на **Наредба № 7 от 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух, в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации**, или за емисионни норми, определени в комплексно разрешително на основание на същата наредба, се наказва:

1. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) при неспазване на нормите за допустими емисии на ЛОС - по реда, определен в **чл. 69 от Закона за опазване на околната среда**;

2. при неспазване нормите за неорганизирани емисии, нормите за общи емисии или целевите норми за общи емисии в зависимост от категориите дейности - с имуществена санкция в размер от 5000 до 15 000 лв.;

3. при неуведомяване на контролния орган за превишаване на съответните долни прагови стойности за консумация на разтворители - с имуществена санкция в размер 15 000 лв.;

4. за непредставяне на годишен план за управление на разтворителите от операторите на инсталации без издадени комплексни разрешителни в срока по **чл. 20, ал. 3** от наредбата, друга допълнително изискана информация и/или неизпълнение на мерките за постигане на съответствие съгласно **чл. 20, ал. 1 и 2** и **чл. 22** от наредбата - с имуществена санкция в размер 15 000 лв.;

5. за непредставяне в срок на информацията по **чл. 30з, ал. 2, т. 2** - с глоба 1000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 2000 лв.

6. (нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) за неспазване изискванията на **чл. 28а**, **28б** и **28в** от наредбата - с глоба от 1000 до 5000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 2000 до 15 000 лв.;

7. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) при отказ за утвърждаване на план за управление на разтворителите поради непредставяне на информация и/или при представяне на непълна информация от страна на оператора, и/или непредставяне в срок на такава информация - с глоба или с имуществена санкция от 500 до 15 000 лв.

Чл. 34ж. (1) (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., предишен текст на чл. 34ж - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) Лице, което не изпълнява изискванията на **Наредба № 16 от 1999 г. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини**, в т.ч. не спазва техническите изисквания и нормите за допустими емисии на ЛОС, изпускани в атмосферния въздух, в зависимост от производителността на съответните инсталации за съхранение на бензини в терминалите и бензиностанциите, се наказва за допуснатите нарушения:

1. по **глава втора** - с глоба от 5000 до 20 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 15 000 до 50 000 лв.;

2. по **глави трета**, **четвърта** и **пета** - с глоба от 2000 до 10 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 5000 до 20 000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) Лице, което възпрепятства контролните органи по **чл. 30к, ал. 1** да изпълняват правомощията си по **чл. 30к**, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 2000 до 30 000 лв.

Чл. 34з. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Лице, което възпрепятства контролните органи при изпълнение на правомощията им по **чл. 30з**, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция в размер 20 000 лв.

Чл. 34и. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) Наказва се с глоба от 5000 до 20 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 40 000 лв., лице, което:

1. произвежда, внася, изнася, пуска на пазара или употребява вещества, които нарушават озоновия слой, продукти или оборудване, които съдържат или зависят от тези вещества, в нарушение на **чл. 4 - 6**, **чл. 15**, **чл. 16, параграф 1**, **чл. 17**, **чл. 20, параграф 1** или **чл. 24, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1005/2009**;

2. пуска на пазара или употребява флуорсъдържащи парникови газове, продукти или оборудване, които съдържат или зависят от тези вещества, в нарушение на **чл. 7, параграф 2**, **чл. 11, параграф 1**, **чл. 13** или **чл. 14, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 517/2014**.

(2) Лице, което наруши правилата за етикетиране, определени в чл. 2, 3 и 4 от **Регламент (ЕО) № 1494/2007** на Комисията от 17 декември 2007 г. за установяване в съответствие с **Регламент (ЕО) № 842/2006** на Европейския парламент и на Съвета, на формата на етикетите и на допълнителните изисквания за етикетиране на продукти и оборудване, съдържащи някои флуорирани парникови газове (ОВ, L 332/25 от 18 декември 2007 г.), и/или **чл. 12 на Регламент (ЕС) № 517/2014**, се наказва с глоба от 3000 до 6000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 8000 до 15 000 лв.

(3) Лице, което експлоатира хладилни, климатични или термопомпени инсталации, съдържащи регенерирани или рециклирани ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглеводороди, които не са етикетирани в съответствие с изискванията на **чл. 11, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 1005/2009**, се наказва с глоба 1000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 3000 лв.

(4) Лице, което не поддържа, не води или не представи документация с информация относно купувачите на флуорсъдържащи парникови газове съгласно разпоредбите на **чл. 6, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 517/2014** и на наредбата по **чл. 17, ал. 2**, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 2000 до 6000 лв.

(5) Лице, което продава флуорсъдържащи парникови газове на физически и/или юридически лица без документ за правоспособност или на физически и/или юридически лица, без да са наели лица, притежаващи документ за правоспособност за целите на монтажа, сервизното обслужване,

поддръжката, ремонта или извеждането от експлоатация на оборудването по **чл. 4, параграф 2, букви "а" - "е"** - за физически лица, и/или по **чл. 4, параграф 2, букви "а" - "г"** - за юридически лица, на **Регламент (ЕС) № 517/2014**, се наказва с глоба от 3000 до 6000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 8000 до 15 000 лв.

(6) Лице, което продава оборудване, заредено с флуорсъдържащи парникови газове, което не е херметически затворено, на краен потребител, без същият да представи доказателства, че монтажът на оборудването ще се извърши от сертифицирано предприятие по **чл. 10 от Регламент (ЕС) № 517/2014**, се наказва с глоба от 3000 до 6000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 8000 до 15 000 лв.

(7) (В сила от 01.01.2018 г.) Вносител, който не гарантира ежегодно до 31 март, че документацията и декларацията са проверени от независим одитор съгласно изискванията на **чл. 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 517/2014** и на наредбата по **чл. 17, ал. 2**, се наказва с глоба от 5000 до 20 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 40 000 лв.

(8) Лице, което пуска на пазара флуоровъглеводороди, без да му е разпределена и/или прехвърлена квота или превишавайки квотата, която му е разпределена и/или прехвърлена, съгласно **чл. 16, параграф 5**, **чл. 18** или **чл. 25, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 517/2014**, се наказва с глоба 50 лв. за всеки 1 тон CO_2 еквивалент, които е пуснал на пазара в нарушение, съответно с имуществена санкция в размер 100 лв. за всеки 1 тон CO_2 еквивалент, пуснат на пазара в нарушение.

(9) Лице, което допуска изпускането на вещества, които нарушават озоновия слой в атмосферния въздух в нарушение на изискванията на **Регламент (ЕО) № 1005/2009** и на наредбата по **чл. 17, ал. 1**, се наказва с глоба 100 лв. за всеки 1 kg вещество, изпуснато в атмосферата, съответно с имуществена санкция в размер 200 лв. за всеки 1 kg вещество, изпуснато в атмосферата.

(10) Лице, което допуска изпускането на флуорсъдържащи парникови газове в атмосферния въздух в нарушение на изискванията на **Регламент (ЕС) № 517/2014** и на наредбата по **чл. 17, ал. 2**, се наказва с глоба 100 лв. за всеки 1 тон CO_2 еквивалент, изпуснат в атмосферата, съответно с имуществена санкция в размер 200 лв. за всеки 1 тон CO_2 еквивалент, изпуснат в атмосферата.

(11) Наказва се с глоба от 3000 до 10 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 5000 до 15 000 лв., лице, което:

1. извлича, рециклира, регенерира или унищожава вещества, които нарушават озоновия слой, в нарушение на изискванията на **Регламент (ЕО) № 1005/2009** и/или на наредбата по **чл. 17, ал. 1**;

2. възстановява, рециклира, регенерира или унищожава флуорсъдържащи парникови газове в нарушение на изискванията на **Регламент (ЕС) № 517/2014** и/или на наредбата по **чл. 17, ал. 2**.

(12) Лице, което извършва дейностите по **чл. 17б, ал. 1** без документ за правоспособност, се наказва с глоба 3000 лв.

(13) Лице, което извършва дейностите по **чл. 17б, ал. 2** без документ за правоспособност, се наказва с имуществена санкция в размер 15 000 лв.

(14) Лице, което извършва проверки за течове на хладилни и климатични инсталации, термопомпи, съдържащи 3 kg или повече вещества, които нарушават озоновия слой, без документ за правоспособност, се наказва с глоба 1000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 2000 лв.

(15) Лице, което извършва сервиз и поддръжка на хладилни, климатични или термопомпени инсталации, или на системи за противопожарна защита и пожарогасители, съдържащи вещества, които нарушават озоновия слой, без документ за правоспособност, се наказва с глоба 1000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 2000 лв.

(16) Лице, което не поддържа, не води или не представи досие на инсталациите, съдържащи 3 kg и повече вещества, които нарушават озоновия слой, съгласно разпоредбите на **чл. 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1005/2009** и на наредбата по **чл. 17, ал. 1**, се наказва с глоба 1000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 2000 лв.

(17) Лице, което не поддържа, не води или не представи досие за стационарното хладилно, климатично или противопожарно оборудване, стационарните термопомпи, хладилните устройства на хладилни камиони или ремаркета, електрическата комутационна апаратура или двигателите с цикъл на Ренкин с органичен работен агент, съдържащи 5 тона CO_2 еквивалент или повече флуорсъдържащи парникови газове, или 10 тона CO_2 еквивалент или повече, когато са херметически затворени и етикетирани като такива, съгласно разпоредбите на **чл. 6, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 517/2014** и на наредбите по **чл. 17, ал. 2 и 3**, се наказва с глоба от 500 до 3000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 1000 до 6000 лв.

(18) Наказва се с глоба от 2000 до 8000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 4000 до 16 000 лв., оператор на:

1. оборудване по **Регламент (ЕО) № 1005/2009** който не осигурява проверки за течове съгласно **чл. 23 от Регламент (ЕО) № 1005/2009**;

2. оборудване по **Регламент (ЕС) № 517/2014**, който не осигурява проверки за течове съгласно **чл. 4** или **5 от Регламент (ЕС) № 517/2014**.

(19) Лице, което експлоатира съоръжение по **чл. 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1005/2009**, и допуска проверките за течове или извличането на вещества, които нарушават озоновия слой, да се извършват от лица, които не притежават документ за правоспособност, се наказва с глоба 2000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 4000 лв.

(20) Оператор на оборудване по **Регламент (ЕС) № 517/2014**, който допуска проверките за течове, монтажът, сервизното обслужване, поддръжката или ремонтът на оборудването да се извършват от лица, които не притежават документ за правоспособност, се наказва с глоба 2000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 4000 лв.

(21) Оператор, който допуска извеждането от експлоатация или възстановяването на флуорсъдържащи парникови газове от оборудване по **Регламент (ЕС) № 517/2014** да се извършват от лица, които не притежават документ за правоспособност, се наказва с глоба от 3000 до 10 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 6000 до 20 000 лв.

(22) Лице, което купува флуорсъдържащи парникови газове, без да притежава документ за правоспособност или без да е наело лице, притежаващо документ за правоспособност за целите на монтажа, сервизното обслужване, поддръжката или ремонта на оборудването по **чл. 4, параграф 2, букви "а" - "е" от Регламент (ЕС) № 517/2014** и съгласно изискванията на **чл. 10** на регламента, се наказва с глоба от 3000 до 6000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 8000 до 15 000 лв.

(23) Лице, което купува оборудване, заредено с флуорсъдържащи парникови газове, което не е херметически затворено, без да е осигурило монтажът на оборудването да се извърши от сертифицирано по **чл. 10 на Регламент (ЕС) № 517/2014** предприятие, се наказва с глоба от 3000 до 6000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 8000 до 15 000 лв.

(24) Лице, което не представи в срок информация за веществата, които нарушават озоновия слой, и/или за флуорсъдържащите парникови газове, както и за продуктите и оборудването, които съдържат или зависят от тези вещества, съгласно изискванията на наредбите по **чл. 17, ал. 1, 2 и/или 3**, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

(25) Лице, притежаващо документ за правоспособност по **чл. 17б, ал. 1**, което не въвежда данни в информационната система по **чл. 17в, ал. 3** или впише невярна информация в системата, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(26) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) За други нарушения на наредбите по **чл. 17, ал. 1 и 2, Регламент (ЕО) № 1005/2009** и/или **Регламент (ЕС) № 517/2014** физическите лица се наказват с глоба от 1000 до 10 000 лв., а на юридическите лица или на едноличните търговци се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 50 000 лв.

Чл. 34к. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Лице, което възпрепятства органа по **чл. 17, ал. 4, 5 или 6** при изпълнение на правомощията му по **чл. 17, ал. 7, 8 или 9**, се наказва с глоба от 5000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 10 000 лв.

Чл. 34л. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) При повторно извършено нарушение глобите, съответно имуществените санкции по **чл. 34д** , **чл. 34е**, **чл. 34ж**, **чл. 34з**, **чл. 34и** и **чл. 34к** се налагат в двоен размер.

Чл. 34м. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) Оператор на инсталация, която не е регистрирана по реда на **чл. 30л**, се наказва с глоба или с имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 34н. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) Лице, което не изпълнява изискванията на **Наредба № 6 от 26 март 1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници** (обн., ДВ, бр. 31 от 1999 г.; изм., бр. 52 от 2000 г., бр. 93 от 2003 г., бр. 34 от 2011 г. и бр. 102 от 2012 г.), се наказва за допуснатите нарушения по:

1. **глава втора** - с глоба от 500 до 10 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 1000 до 20 000 лв.;

2. **глави трета**, **четвърта**, **пета**, **шеста** и **седма** - с глоба от 1000 до 15 000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 2000 до 20 000 лв.

(2) При повторно нарушение глобата или имуществената санкция по ал. 1 се налага в двоен размер.

Чл. 34о. (Нов - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) (1) Лице, което не изпълнява изискванията на наредбата по **чл. 9г, ал. 1**, се наказва:

1. при неспазване на нормите за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах - по реда, определен в **чл. 69 от Закона за опазване на околната среда**;

2. при неспазване на изискванията за мониторинг на емисиите и оценка на съответствието - с глоба или с имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.;

3. при неуведомяване на контролния орган за всяка планирана промяна в СГИ по **чл. 9г, ал. 14** - с глоба или с имуществена санкция в размер от 500 до 15 000 лв.;

4. при несъответствие между подадените данни по **чл. 9г, ал. 3** за актуална регистрация по **чл. 9г** от оператора и актуалното състояние на съответната СГИ - с глоба или с имуществена санкция от 500 до 15 000 лв.;

5. при възпрепятстване на контролните органи и/или при непредставяне на информация, изисквана от тях, и/или при непредставяне в срок на такава информация - с глоба или с имуществена санкция в размер от 500 до 20 000 лв.

(2) При повторно нарушение глобата или имуществената санкция по ал. 1 се налага в двоен размер.

Чл. 34п. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Лице, което не изпълнява изискванията на наредбата по **чл. 9е**, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 20 000 лв., освен ако не е предвидено друго, по-тежко наказание.

Чл. 35. (1) (Предишен текст на чл. 32 - ДВ, бр. 27 от 2000 г., предишен текст на чл. 35, изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Неорганизираното изпускане на емисии в атмосферния въздух, когато е възможно ограничаването му, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Лице, което наруши забраната по **чл. 11, ал. 5**, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

Чл. 36. (Предишен текст на чл. 34 - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) На физическите лица се налагат глоби, а на юридическите лица - имуществени санкции, когато не провеждат предвидения по закона емисионен контрол или редовни проверки и не изготвят и не осигуряват изпълнението на програма за техническа поддръжка на пречиствателните съоръжения за спазването на емисионните норми по разрешителното, в размер от 100 до 2000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобата, съответно имуществената санкция, е от 200 до 4000 лв.

Чл. 37. (Предишен текст на чл. 35 - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Лице, което не извърши предвидените уведомления в съответствие с **чл. 18, т. 2 и 3**, се наказва с глоба от 50 до 500 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 100 до 1000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) При неизпълнение на изискването за уведомление по **чл. 18, т. 4** глобата е от 200 до 2000 лв.

Чл. 38. (Предишен текст на чл. 36 - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Лице, което не осигури предвидените в **чл. 18, т. 5** достъп и съдействие на контролните органи, се наказва с глоба от 50 до 500 лв.

Чл. 38а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 16.12.2019 г.) Оператор, който наруши разпоредбите на **чл. 18д**, се наказва с имуществена санкция в размер от 15 000 до 50 000 лв., като при повторно нарушение санкцията е в размер от 50 000 до 150 000 лв.

Чл. 39. (Предишен текст на чл. 37 - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Лице, което повреди съоръжения на станциите от националната система и от местните системи за наблюдение и контрол върху състоянието на околната среда или за трансграничен пренос на замърсяващи вещества и фоново качество на въздуха, ако деянието не представлява престъпление, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Лице, което унищожи или подправи данни и информация от системите за наблюдение и контрол върху околната среда, ако деянието не представлява престъпление, се наказва с глоба от 50 до 500 лв.

Чл. 40. (Предишен текст на чл. 38 - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Длъжностно лице, което не осигури свободен достъп до информацията по **чл. 23, ал. 2**, се наказва с глоба от 10 до 100 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 20 до 200 лв.

Чл. 41. (Предишен текст на чл. 39 - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.,

изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) Ръководител на обект или дейност с неподвижен източник, който не осигури измерване на емисиите в съответствие с реда и начина за тяхното измерване и/или не изпълни предписанията на контролните органи, както и нареждане на кмет на община, дадено при условията на **чл. 30, ал. 3**, се наказва с глоба от 100 до 500 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 200 до 1000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Ръководител на обект, основен източник на замърсяване на атмосферния въздух, който не изпълни задълженията си по **чл. 20, ал. 3** за изграждане на система за наблюдение на източника на емисии и на качеството на въздуха в района на обекта, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) Лице, което явно нарушава чистотата на атмосферния въздух чрез извършване на строителни или ремонтни дейности, дейности по разрушаване на сгради и транспортиране на насипни товари или строителни отпадъци и земни маси, се наказва с глоба в размер от 100 до 1000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) Лице, което нарушава мерките, забраните и ограниченията, приети и/или наложени съгласно **чл. 28а**, се наказва с глоба в размер от 50 до 500 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 200 до 1000 лв.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 18 от 2021 г., в сила от 01.01.2022 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобите или санкциите се налагат в двоен размер.

Чл. 41б. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) Актовете за установяване на нарушения по **чл. 41а** се съставят от длъжностни лица, оправомощени от кметовете на общините.

(2) Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Събраните глоби и санкции по **чл. 41а** постъпват по бюджета на съответната община.

Чл. 42. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) Лице, което наруши разпоредбата на **чл. 18а, ал. 8**, се наказва с глоба 2000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 10 000 лв.

(2) Лицата по **чл. 18а, ал. 8** в случаите, когато разпространяват корабни горива, които не отговарят на вида гориво, посочено в декларацията за съответствие и/или в разписката за предаденото гориво, ако деянието не съставлява престъпление, се наказват с глоба 5000 лв., съответно с имуществена санкция в размер 40 000 лв.

(3) При повторно нарушение глобата, съответно имуществената санкция по ал. 1 и 2, се налага в двоен размер.

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) Кмет на община, който не разработи програмите по **чл. 27, ал. 1** в срока, определен в наредбите по **чл. 6, ал. 1**, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Кмет на община, който не внесе отчет за изпълнение на програмите по **чл. 27, ал. 2** в определения срок, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Кмет на община или длъжностно лице, които не изпълнят задълженията си по организиране на изпълнението на мерките в програмите

по **чл. 27, ал. 1** или в оперативния план по **чл. 30**, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Кмет на община, за която оценката по **чл. 27, ал. 7** е показала, че няма намаление на регистрирания брой превишения на нормите за вредни вещества и/или на средногодишните нива на замърсителите и това се дължи на действие или бездействие от негова страна, в рамките на компетенциите му, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв.

(5) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) При повторно нарушение глобите по ал. 1 - 4 се налагат в двоен размер.

Чл. 43. (Предишен чл. 40 - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностните лица, определени от ръководителите на контролните органи в Министерството на околната среда и водите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на здравеопазването, Министерството на земеделието и храните и Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(2) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Наказателните постановления се издават от министъра или от оправомощени от него длъжностни лица съобразно ведомствената принадлежност на актосъставителите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Актовете за установяване на нарушенията по **чл. 27**, **30**, **34и**, **34к** и **42а** се съставят от длъжностни лица, оправомощени от министъра на околната среда и водите или от директора на съответната РИОСВ.

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Наказателните постановления по ал. 4 се издават от министъра на околната среда и водите или от оправомощено от него длъжностно лице или от директора на съответната РИОСВ или от оправомощено от него длъжностно лице.

(6) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 27 от 2000 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Установяването на нарушенията и издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на **Закона за административните нарушения и наказания**.

Чл. 43а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Актовете за установяване на нарушенията по **чл. 34**, **34а**, **34б**, **34в**, **34г** и **42** се съставят от длъжностни лица по **чл. 30б, ал. 1**.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.03.2006 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Когато нарушителят не се яви за съставяне на акта за административно нарушение от контролните органи, актът се изпраща незабавно за връчване от общината или кметството по адреса на управление на юридическото лице или едноличния търговец. Те са длъжни да уведомят нарушителя със съобщение срещу разписка за депозирания акт и в 14-дневен срок от датата на получаването му да го връчат. При неявяване на нарушителя актът се подписва от оправомощено длъжностно лице от общината или кметството и се счита за връчен.

(3) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Наказателните постановления се издават от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощено от него длъжностно лице, като в тях задължително се посочва, че наложената глоба или имуществена санкция, както и разходите за вземане и изпитване на пробите от течни или твърди горива постъпват по бюджетната сметка на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и служат като покана за доброволно изпълнение след влизането им в сила.

(4) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Когато нарушителят е известен, но не е открит на адреса, посочен при връчването на акта за административно нарушение, или е напуснал страната, или е посочил адрес само в чужбина, наказателното постановление не се връчва. Постановлението се смята за влязло в сила два месеца след издаването му.

(5) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Постъпленията по ал. 3 се разходват за:

1. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) изграждане, развитие и поддържане на система за наблюдение, контрол и информация за качеството на течните или твърдите горива;

2. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) изграждане, поддържане и развитие на материалната база, свързана с дейността по контрола на качеството на течните или твърдите горива;

3. (отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)

4. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) вземане и изпитване на проби от течни или твърди горива, включително за въвеждане на нови методи за изпитване, при осъществяване контрола на качеството на течните или твърдите горива.

(6) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2012 г., в сила от 09.10.2012 г.)

Чл. 43в. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) Лице, което използва или допуска да бъде използвано в корабните горивоподаващи системи корабно гориво, което не съответства на изискванията на наредбата по **чл. 8, ал. 1**, се наказва с глоба от 5000 до 15 000 лв.

(2) Съставянето и връчването на актовете за установяване на нарушенията, подаването на възражения срещу тях, съставянето и връчването на наказателните постановления и обезпечаването на събирането на наложените глоби се извършват при условията и по реда на **чл. 122 - 124 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България**.

Чл. 44. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на закона:

1. (доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) "Замърсяване на атмосферния въздух" е всяко постъпване на вредни вещества (замърсители) в него.

2. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) "Вредно вещество (замърсител)" е всяко вещество, въведено пряко или косвено от човека в атмосферния въздух, което е в състояние да окаже вредно въздействие върху здравето на населението и/или околната среда.

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) "Качество на атмосферния въздух" е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от

състава и съотношението на естествените ѝ съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

4. "Вредни физични фактори" са енергиите, внесени в атмосферния въздух, като: топлина, шум, вибрации, електромагнитни полета, лъчения и др. Те се регламентират с други нормативни актове.

5. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) "Въздух при нормални условия" е приведеният към налягане 1013 хектопаскала и температура нула или двадесет градуса по Целзий в зависимост от нормативно установените изисквания след корекция за съдържание на влага.

6. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г., в сила от 06.12.2010 г.) "Алармен праг" е всяко ниво, чието превишаване е свързано с риск за здравето на населението, включително при кратковременна експозиция, и при превишаването на което се предприемат незабавни мерки.

7. "Приземен слой" е атмосферният въздух на височина до 100 м от повърхността на земята.

8. (изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) "Емисия" е изпускането на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух. Точката или повърхността, откъдето се осъществява изпускането, се нарича източник. Емисията се определя като маса на дадено вредно вещество (замърсител) за един кубически метър изпускан газ или като дебит на изпусканото вещество (емисионен дебит) при нормални условия.

9. "Организирано изпускане" е това, при което веществата се отвеждат в атмосферния въздух чрез изпускащо устройство - комин, канал и др.

10. "Неорганизирано изпускане" е това, при което в атмосферния въздух веществата се отделят разсредоточено от дадена площадка - товарно-разтоварни площадки, открити складове за прахообразуващи материали, неизправна технологична апаратура и др.

11. (доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) "Отлагания" са натоварванията на вредни вещества (замърсители) от атмосферния въздух върху открита повърхност.

12. (отм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.)

13. "Повторно" е административното нарушение, което е извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид.

14. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) "Обща годишна емисия" е общата маса на емисиите на дадено вредно вещество (замърсител), изпускани в атмосферния въздух от определени обекти или дейности в рамките на една календарна година.

15. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) "Емисионен дебит" е масата или друга физична величина на замърсителя, изпускан в атмосферния въздух за единица време.

16. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) "Ръководител на обект или дейност с неподвижен източник" е всяко лице, което отговаря за изграждането, стопанисването или управлението на съответния обект или дейност с възможни неподвижни източници на емисии на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух.

17. (нова - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) "Пускане на пазара" е предоставянето на всеки отделен продукт, предназначен за крайна употреба, безплатно или срещу заплащане за първи път на българския пазар, на пазара на Европейския съюз или на пазара на държава - членка на Европейската асоциация за свободна търговия - страна по **Споразумението за Европейското икономическо пространство,** при което

той преминава от етапа на производство или внос към етапа на разпространение и/или използване.

18. (нова - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г., доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) "Лицата, които пускат течни или твърди горива на пазара" са:

а) (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) производителите на течни или твърди горива - всяко юридическо лице, което произвежда и разпространява на пазара течни или твърди горива като част от своята търговска или професионална дейност с цел продуктите да бъдат разпространени на територията на страната;

б) (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) лицата, които въвеждат течни или твърди горива от друга държава - членка на Европейския съюз - всяко юридическо лице, което въвежда течни или твърди горива на територията на Република България като част от своята търговска или професионална дейност с цел продуктите да бъдат разпространени на територията на страната;

в) (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) вносителите на течни или твърди горива - всяко юридическо лице, което внася на територията на Република България течни или твърди горива от трета държава с цел продуктите да бъдат разпространени на територията на страната.

19. (нова - ДВ, бр. 102 от 2001 г., в сила от 01.01.2002 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) "Документирани сигнали" са писмени сигнали, свързани с качеството на течните горива, от граждани и юридически лица, в които са посочени данните, идентифициращи лицата, подаващи сигнала.

20. (нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) "Краен разпространител на течни горива" е лице, което разпространява течни горива на бензиностанция с цел зареждане на горивните резервоари на моторните превозни средства на потребителите, включително на собствени моторни превозни средства.

21. (нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 35 от 2011 г., в сила от 03.05.2011 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) "Течни горива" са течни горими продукти, получени от нефт или от биологичен произход, или техни смеси: автомобилни бензини, горива за дизелови двигатели, биогорива, горива за извънпътна техника и трактори, корабни горива, които се използват като източник на енергия за двигатели с вътрешно горене, както и газьоли за промишлени и комунални цели, течни горива от биомаса, котелни и тежки горива, предназначени за други устройства с енергийна конверсия, подходящи за тази цел.

22. (нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) "Използване на течни горива" е изгаряне на течни горива, с изключение на отпадъчните, в инсталации за енергийна конверсия.

23. (нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) "Разпространение на течни горива" е движението на течните горива по веригата от производител, съответно от вносител, до крайния разпространител, включително транспортиране, предоставяне на складови услуги и съхранение на течни горива в местата по **чл. 3, ал. 1, т. 5**.

24. (нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) "Действащи съоръжения за производство на дървени въглища" са съоръженията, за които е издадено разрешение за извършване на дейността производство на дървени въглища преди 31 декември 2006 г. по реда на **Закона за**

устройство на територията.

25. (нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) "Маркировка" е поставянето на информация върху всяка дозираща помпа или съд, използван при разпространението на течни горива, съгласно изискванията на националните приложения на БДС EN 228 и БДС EN 590.

26. (нова - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 24.02.2009 г.) "Местен снабдител на корабно гориво " е юридическо лице, което предоставя морско-техническата услуга - снабдяване с корабно гориво (бункероване), във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на Република България.

27. (нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) "Система, съответстваща на Етап II на улавяне на бензиновите пари" е оборудване, предназначено за улавяне на бензиновите пари от резервоара за гориво на моторно превозно средство по време на зареждането в бензиностанция и което прехвърля тези бензинови пари в резервоар на бензиностанцията или ги връща към бензиноколонката за нова продажба.

28. (нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) "Горивна инсталация" е всяко техническо съоръжение, в което се окисляват горивни продукти с цел да се използва така получената топлина.

29. (нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.) "Голяма горивна инсталация (ГГИ)" е горивна инсталация, чиято обща номинална входяща топлинна мощност е равна или по-голяма от 50 MW, независимо от използвания/те вид/ове гориво/а.

30. (нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) "Промяна в обстоятелствата" е промяна на суровини, технологични процеси, на оператора на инсталацията, на адреса на инсталацията.

31. (нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г.) "Унищожаване" на вещества, оборудване и/или продукти, към които има заложени изисквания, попадащи в обхвата на **Регламент (ЕО) № 1005/2009** или **Регламент (ЕС) № 517/2014**, е обезвреждане по смисъла на **§ 1, т. 11 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците**.

32. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) "Оператор на моторно превозно средство" е понятие по смисъла на **чл. 2, точка 8 от Регламент (ЕС) № 517/2014**.

33. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) "Зона с ниски емисии на вредни вещества" е част от територията на общината, в която са въведени ограничения за определени дейности с цел намаляване замърсяването на атмосферния въздух.

34. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) "Досие" е документацията, която се изготвя, поддържа и води за:

а) оборудването, съдържащо вещества, които нарушават озоновия слой, в съответствие с изискванията на **чл. 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1005/2009** и на наредбата по **чл. 17, ал. 1**;

б) оборудването, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, в съответствие с изискванията на **чл. 6, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 517/2014** и на наредбите по **чл. 17, ал. 2 и 3**.

35. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Средна горивна инсталация (СГИ)" е горивна инсталация, чиято номинална входяща топлинна мощност е равна на или по-голяма от 1 MW и по-малка от 50 MW, независимо от използвания вид гориво.

36. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Съществуваща средна горивна инсталация" е горивна

инсталация, въведена в експлоатация преди 20 декември 2018 г. или която има действащо разрешение за строеж или одобрен инвестиционен проект, който не е изгубил правното си действие или за който е започнало производство по одобряване на инвестиционния проект преди 19 декември 2017 г., при условие че инсталацията е въведена в експлоатация не по-късно от 20 декември 2018 г.

37. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Нова средна горивна инсталация" е горивна инсталация, за която е започнало производство по одобряване на инвестиционни проекти или за която възложителят е подал пред компетентния орган заявление за въвеждането ѝ в експлоатация след 20 декември 2018 г. За започнато производство по одобряване на инвестиционен проект се счита датата на внасяне на инвестиционния проект за одобряване от компетентния орган.

38. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Двигател" е газов двигател, дизелов двигател или двигател, работещ с два вида гориво.

39. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Газов двигател" е двигател с вътрешно горене, който работи в съответствие с цикъла на Ото и използва искрово запалване, за да изгаря горивото.

40. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Дизелов двигател" е двигател с вътрешно горене, който работи в съответствие с цикъла на Дизел и използва запалване чрез сгъстяване, за да изгаря горивото.

41. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Двигател, работещ с два вида гориво" е двигател с вътрешно горене, който използва запалване чрез сгъстяване и работи в съответствие с цикъла на Дизел, когато изгаря течни горива, и в съответствие с цикъла на Ото, когато изгаря газообразни горива.

42. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Газова турбина" е всяка ротационна машина, която превръща термичната енергия в механична работа и се състои главно от компресор, термичен агрегат, в който се окислява горивото, така че да се подгрява работният флуид, и турбина; тук се включват газови турбини с отворен цикъл и с комбиниран цикъл, както и газови турбини, работещи в когенерационен режим, като всички те са със или без допълнително горене.

43. (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) "Твърди горива, използвани за битово отопление" са въглища и брикети от въглища, предназначени за изгаряне в горивни инсталации с топлинна мощност, по-малка или равна на 0,5 MW.

44. (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) "Разпространение на твърди горива" е движението на твърдите горива по веригата от производител, съответно от внос или въвеждане, до разпространителя включително.

45. (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) "Разпространител на твърди горива" е лице, което етикетира, пакетира, разпространява или извършва продажба на твърди горива за битово отопление.

46. (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) "Екосистема" е екосистема по смисъла на **§ 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за биологичното разнообразие**.

47. (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) "Партида от твърди горива" е количество от твърди горива за битово отопление, еднородни по вид, наименование и качествени показатели, произведени при едни и същи условия и технология, придружено с един документ за изпитване.

48. (нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) "Предоставяне на пазара" е всяко доставяне на продукт за дистрибуция, потребление или използване на пазара на Общността в процеса на търговска дейност срещу заплащане или безплатно.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

§ 1б. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Този закон въвежда разпоредбите на **Директива 2004/42/ЕО** на Европейския парламент и Съвета от 21 април 2004 година относно намаляването на емисиите от летливи органични съединения, които се дължат на използването на органични разтворители в някои лакове и бои и в продукти за пребоядисване на превозните средства и за изменение на Директива 1999/13/ЕО, на Директива 2012/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на съдържанието на сяра в корабните горива (ОВ, L 327/1 от 27 ноември 2012 г.), на **Директива 2010/75/ЕС** на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ, L 334/17 от 17 декември 2010 г.), на **Директива (ЕС) 2015/2193** на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за ограничаване на емисиите във въздуха на определени замърсители, изпускани от средни горивни инсталации (ОВ, L 313/19 от 28 ноември 2015 г.) и на **Директива (ЕС) 2016/2284** на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (ОВ, L 344/1 от 17 декември 2016 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.)

§ 3. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 21.12.2012 г.)

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на околната среда и водите.

§ 4а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Министерският съвет в едногодишен срок от влизането в сила на закона приема наредби по **чл. 8** за норми за съдържание в горивата на олово, сяра и други вредни вещества (замърсители) на атмосферния въздух, като до приемането им издадените досега наредби на основание **чл. 8** са в сила.

§ 4б. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г.)

§ 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., предишен текст на § 5 - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) Министърът на околната среда и водите издава наредби, инструкции и правила по прилагането на закона.

(2) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) Българският институт по метрология изготвя методиката по **чл. 30к, ал. 2** в срок до 31 декември 2011 г.

§ 6. Законът влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА

ОКОЛНАТА СРЕДА

(ОБН. - ДВ, БР. 85 ОТ 1997 Г.)

§ 20. В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; попр., бр. 49 от 1996 г.) навсякъде думите "Министерство(то) на околната среда" и "министъра(ът) на околната среда" се заменят съответно с "Министерство(то) на околната среда и водите" и "министъра(ът) на околната среда и водите".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ИЗМЕРВАНИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 95 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 01.03.2006 Г.)

§ 66. **Законът** влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на **§ 48** и **49**, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 99 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 09.01.2007 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 87 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 06.12.2010 Г.)

§ 31. Навсякъде в закона думите "районните инспекции по околната среда", "министърът на земеделието и хранителната промишленост" и "Министерството на земеделието и хранителната промишленост" се заменят съответно с "регионалните инспекции по околната среда и водите", "министърът на земеделието и горите" и "Министерството на земеделието и горите".

§ 32. (Отм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г., в сила от 06.12.2010 г.)

§ 33. Министерският съвет приема наредбата по **чл. 11а, ал. 1** в срок един месец от влизането в сила на този закон.

§ 34. Министерският съвет приема наредбата по **чл. 17, ал. 2** в срок една година от влизането в сила на този закон.

. . . . . .

§ 37. **Законът** влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РИБАРСТВОТО И АКВАКУЛТУРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2008 Г.)

§ 57. В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; попр., бр. 49 от 1996 г.; изм., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г., бр. 91 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 99 и 102 от 2006 г. и бр. 86 от 2007 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието и горите", "министърът на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и продоволствието", "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

(ОБН. - ДВ, БР. 52 ОТ 2008 Г.)

§ 38. В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; попр., бр. 49 от 1996 г.; изм., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г., бр. 91 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 99 и 102 от 2006 г., бр. 86 от 2007 г. и бр. 36 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

. . . . . .

2. Навсякъде в закона думите "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието", "Министерството на земеделието и продоволствието" и "Министерството на държавната политика при бедствия и аварии" се заменят съответно с "министърът на земеделието и храните", "министъра на земеделието и храните", "Министерството на земеделието и храните" и "Министерството на извънредните ситуации".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 6 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 24.02.2009 Г.)

§ 21. **Законът** влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на разпоредбата на **§ 4** относно **чл. 17б**, която влиза в сила от 4 юли 2009 г. за физическите и юридическите лица, извършвали преди 4 юли 2008 г. една или повече дейности, предвидени в **чл. 2 от Регламент (ЕО) № 303/2008** и **Регламент (ЕО) № 304/2008**, и **чл. 1 от Регламент (ЕО) № 305/2008**, **Регламент (ЕО) № 307/2008** и **Регламент (ЕО) № 306/2008**.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА

(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2009 Г.)

§ 59. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО

НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 93 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 25.12.2009 Г.)

§ 97. В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; попр., бр. 49 от 1996 г.; изм., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г., бр. 91 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 99 и 102 от 2006 г., бр. 86 от 2007 г., бр. 36 и 52 от 2008 г. и бр. 6 и 82 от 2009 г.) се правят следните изменения:

. . . . . .

2. Навсякъде в закона думите "министърът на транспорта", "министъра на транспорта" и "Министерството на транспорта" се заменят съответно с "министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията", "министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията" и "Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията".

. . . . . .

§ 100. **Законът** влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на **§ 1**, **2,21**, **36**, **39**, **41**, **44**, **45**, **49**, **50**, **51**, **53**, **55**, **56**, **57**, **59**, **62**, **63**, **64**, **65**, **70** и **91**, които влизат в сила от деня на обнародването му.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 87 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 06.12.2010 Г.)

§ 9. Издадените документи за квалификация запазват действието си до изтичането на срока, за който са издадени.

§ 10. **Законът** влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на **§ 1, т. 1**, който влиза в сила от 1 януари 2012 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 88 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 09.11.2010 Г.)

§ 100. В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; попр., бр. 49 от 1996 г.; изм., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г., бр. 91 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 99 и 102 от 2006 г., бр. 86 от 2007 г., бр. 36 и 52 от 2008 г., бр. 6, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 41 от 2010 г.) навсякъде думите "Главна дирекция "Пожарна безопасност и спасяване" се заменят с "Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението".

. . . . . .

§ 117. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на **§ 1** - **23**, **§ 25**, **§ 27** - **30**, **§ 32** - **34**, **§ 40**, **§ 41**, **§ 43** - **55**, **§ 63** - **89** и **§ 91** - **114**, които влизат в сила от 1 януари 2011 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ

(ОБН. - ДВ, БР. 35 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 03.05.2011 Г.)

§ 25. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на разпоредбите на:

1. **член 20, ал. 1, 2 и 3**, които влизат в сила от 1 януари 2012 г. за сгради за обществено обслужване, а за останалите сгради - от 31 декември 2014 г.;
2. **член 21, ал. 1, 2, 3 и 4**, които влизат в сила от 31 декември 2012 г.;
3. **член 22, ал. 1, 2, 3, 4 и 5**, които влизат в сила от 1 януари 2012 г.;
4. **член 23, ал. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12**, които влизат в сила от 1 юли 2012 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

(ОБН. - ДВ, БР. 32 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 24.04.2012 Г.)

§ 98. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на разпоредбите на:

1. **параграфи 20** - **42**, **§ 75** и **§ 91**, които влизат в сила от 1 януари 2013 г.;
2. **параграфи 43** - **58**, **§ 87** и **§ 88**, които влизат в сила от 7 януари 2014 г. за операторите:

а) на инсталации, които са въведени в експлоатация и притежават комплексно разрешително преди 7 януари 2013 г. и които изпълняват дейности по **приложение № 4**:

аа) точка 1.1 - за дейности с номинална входяща топлинна мощност над 50 MW;

бб) точки 1.2, 1.3, 1.4, буква "а", т. 2.1 - 2.6, 3.1 - 3.5;

вв) точки 4.1 - 4.6 - за дейности относно производство чрез химична обработка;

гг) точки 5.1, букви "е", "ж", "и" и "к" и 5.2, буква "а" - само за битови отпадъци;

дд) точки 5.3.1, букви "а" и "б", 5.4, 6.1, букви "а" и "б", 6.2, 6.3, 6.4.1, 6.4.2, буква "а", 6.4.3 и 6.5 - 6.9;

б) чието заявление за издаване на комплексно разрешително е одобрено не по-късно от 7 януари 2013 г. и съоръженията - обект на заявлението, ще бъдат въведени в експлоатация не по-късно от 7 януари 2014 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ

(ОБН. - ДВ, БР. 38 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2012 Г.)

§ 84. (В сила от 18.05.2012 г.) В срок до един месец от обнародването на **този закон** в

"Държавен вестник":

1. Министерският съвет привежда **Класификатора на длъжностите в администрацията** в съответствие с този закон;

2. компетентните органи привеждат устройствените актове на съответната администрация в съответствие с този закон.

§ 85. (1) Правоотношенията с лицата от администрациите по **Закона за радиото и телевизията**, **Закона за независимия финансов одит**, **Закона за електронните съобщения**, **Закона за Комисията за финансов надзор**, **Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия**, **Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност**, **Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси**, **Кодекса за социално осигуряване**, **Закона за здравното осигуряване**, **Закона за подпомагане на земеделските производители** и **Закона за пътищата** се уреждат при условията и по реда на **§ 36** от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

(2) С акта за назначаването на държавния служител се:

1. присъжда определения в **Класификатора на длъжностите в администрацията** минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят притежава по-висок ранг;

2. определя индивидуална основна месечна заплата.

(3) Допълнително необходимите средства за осигурителни вноски на лицата по ал. 2 се осигуряват в рамките на разходите за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски по бюджетите на съответните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) Министерският съвет да извърши необходимите промени по извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие", произтичащи от този закон.

(5) Органите на управление на Националния осигурителен институт и на Националната здравноосигурителна каса да извършат необходимите промени по съответните бюджети, произтичащи от този закон.

(6) Неизползваните отпуски по трудовите правоотношения се запазват и не се компенсират с парични обезщетения.

§ 86. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на **този закон** индивидуалната основна месечна заплата на служителя се определя така, че същата, намалена с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, да не е по-ниска от получаваната до този момент брутна месечна заплата, намалена с дължимите задължителни осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, и дължимия данък.

(2) В брутната заплата по ал. 1 се включват:

1. основната месечна заплата или основното месечно възнаграждение;

2. допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащата се основна месечна заплата или основно месечно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

§ 87. **Законът** влиза в сила от 1 юли 2012 г. с изключение на **§ 84**, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 53 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 13.07.2012 Г.)

§ 35. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на разпоредбите на:

1. **член 10, ал. 3 и 6**, **чл. 11, ал. 1**, **чл. 19, ал. 5**, **чл. 38, ал. 4** и **чл. 39, ал. 3**, които влизат в сила две години след влизането в сила на закона;

2. **член 33, ал. 4** и **чл. 34**, които влизат в сила от 1 януари 2013 г.;

3. **член 49, ал. 8**, която влиза в сила от 1 януари 2015 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АКЦИЗИТЕ И ДАНЪЧНИТЕ СКЛАДОВЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 54 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 17.07.2012 Г.)

§ 85. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. **параграф 83**, който влиза в сила от 1 юли 2012 г.;

2. **параграф 80, т. 1 и т. 4, буква "б"**, които влизат в сила от 1 януари 2013 г.;

3. **параграф 1, т. 9** относно т. 49 и 50, **§ 6** относно **чл. 24а, ал. 7**, **§ 7** относно **чл. 24в, ал. 4**, **§ 11**, **§ 13, т. 3**, **§ 14, т. 1**, **§ 15, т. 1, буква "б"**, **§ 16, т. 5**, **§ 18, т. 2**, **§ 20** относно **чл. 55а, ал. 7**, **§ 21, т. 2 и 5**, **§ 23, т. 1, буква "б" и т. 9**, **§ 24, т. 5**, **§ 25**, **§ 27, т. 3**, **§ 28, т. 2**, **§ 29**, **§ 30,§ 32, т. 2 и 3**, **§ 33, т. 2, буква "б"**, **§ 34**, **§ 40**, **§ 41**, т. 3, **§ 47**, **48**, **49**, **50**, **51**, **52**, **53**, **§ 54, т. 4**, **§ 56, т. 2** и **§ 69**, които влизат в сила от 1 април 2013 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 77 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 09.10.2012 Г.)

§ 19. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Допълнителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 21.12.2012 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 12 ОТ 2017 Г.)

§ 23. (Отм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.)

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 21.12.2012 Г.)

§ 24. (1) Инсталациите, които са въведени в експлоатация, се привеждат в съответствие с **чл. 30л** в едногодишен срок от влизането в сила на **този закон**.

(2) Инсталациите, които не са въведени в експлоатация към датата на влизане в сила на този закон, подлежат на регистрация съгласно **чл. 30л** преди въвеждането им в експлоатация.

§ 25. Преходният национален план по **чл. 9в, ал. 2** се представя на Европейската комисия до 1 януари 2013 г.

§ 26. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на **§ 3** относно **чл. 9в, ал. 9**, която влиза в сила от 1 януари 2016 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 117. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 22.12.2015 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 12 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2017 Г.)

§ 36. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 01.01.2017 г.) **параграф 8** относно **чл. 17в, ал. 3, 4, 5 и 6**, които влизат в сила от 1 юли 2017 г.;

2. **параграф 20** относно **чл. 34и, ал. 7**, която влиза в сила от 1 януари 2018 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

(ОБН. - ДВ, БР. 12 ОТ 2017 Г.)

§ 24. Регистърът по **чл. 9г, ал. 2** от Закона за чистотата на атмосферния въздух се създава в срок до 20 ноември 2018 г.

§ 25. Операторът на съществуваща СГИ с номинална входяща мощност, по-голяма от 5 MW,

е длъжен да я регистрира в регистъра по **чл. 9г, ал. 2** от Закона за чистотата на атмосферния въздух до 1 януари 2024 г.

§ 26. Операторът на съществуваща СГИ с номинална входяща мощност, по-малка или равна на 5 MW, е длъжен да я регистрира в регистъра по **чл. 9г, ал. 2** от Закона за чистотата на атмосферния въздух до 1 януари 2029 г.

. . . . . .

§ 30. **Параграф 23, т. 12** влиза в сила от 1 януари 2017 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 58 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 18.07.2017 Г.)

§ 76. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 27.11.2018 Г.)

§ 49. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. **параграф 3, т. 1 и 3** относно **чл. 94, ал. 1, т. 9 и ал. 4**, **§ 4, т. 2**, **§ 5**, **6**, **§ 7, т. 2**, **§ 8**, **10 - 12**, **§ 15, т. 2**, **§ 16**, **17**, **21 - 26**, **30** и **31**, които влизат в сила 9 месеца от обнародването му;

2. **параграф 40, т. 24**, която влиза в сила от 11 август 2006 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2019 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 103 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2019 Г.)

§ 21. **Законът** влиза в сила от 1 януари 2019 г., с изключение на **§ 9, т. 1**, **§ 16** и **17**, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник", и **§ 18**, който влиза в сила от 20 май 2019 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 1 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 03.01.2019 Г.)

§ 27. В срок три месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредбите по **чл. 8а, ал. 1** и **чл. 9е**.

§ 28. В срок три месеца от влизането в сила на този закон се създава мрежа за мониторинг по показатели на въздействието на замърсяването на въздуха върху екосистемите по **чл. 22, ал. 3**, която

се утвърждава със заповед на министъра на околната среда и водите.

§ 29. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон министърът на земеделието, храните и горите издава наредба за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление.

. . . . . .

§ 34. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на **§ 9** относно **чл. 27, ал. 9** и **§ 23** относно **чл. 42а, ал. 4 и 5**, които влизат в сила от 1 януари 2020 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 81 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 15.10.2019 Г.)

§ 18. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. **параграфи 7**, **14** и **17**, които влизат в сила два месеца след обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. **параграф 8, т. 2 и 3** и **§ 9, т. 2, 3, 4 и 5**, които влизат в сила 4 месеца след обнародването на закона в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 18 ОТ 2021 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2022 Г.)

§ 5. **Законът** влиза в сила от 1 януари 2022 г. с изключение на **§ 4**, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)

. . . . . .

§ 106. **Законът** влиза в сила от 1 януари 2023 г. с изключение на **чл. 33а, ал. 2**, която влиза в сила от 1 март 2023 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕКСПОРТНИЯ КОНТРОЛ НА ПРОДУКТИ, СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА, И НА ИЗДЕЛИЯ И ТЕХНОЛОГИИ С ДВОЙНА УПОТРЕБА

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 10.05.2024 Г.)

. . . . . .

§ 56. В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; попр., бр. 49 от 1996 г.; изм., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г., бр. 91 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 99 и 102 от 2006 г., бр. 86 от 2007 г., бр. 36 и 52 от 2008 г., бр. 6, 82 и 93 от 2009 г., бр. 41, 87 и 88 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53, 54, 77 и 102 от 2012 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 и 101 от 2015 г., бр. 58 от 2016 г., бр. 12, 17, 58 и 85 от 2017 г., бр. 98 и 103 от 2018 г., бр. 1 и 81 от 2019 г., бр. 18 от 2021 г., бр. 20 и 102 от 2022 г. и бр. 102 от 2023 г.) навсякъде думите "министъра на икономиката" се заменят с "министъра на икономиката и индустрията".

. . . . . .

§ 76. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Приложение към **чл. 31а, ал. 2, т. 5**

(Ново - ДВ, бр. 41 от 2010 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

Релевантни актове от Европейското законодателство

Директиви:

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/2284 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 14 декември 2016 година за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/802 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 11 май 2016 година относно намаляването на съдържанието на сяра в определени течни горива

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2193 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 25 ноември 2015 година за ограничаване на емисиите във въздуха на определени замърсители, изпускани от средни горивни инсталации

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/1535 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 9 септември 2015 година установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/1513 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 9 септември 2015 година за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/1480 НА КОМИСИЯТА от 28 август 2015 година за изменение на няколко приложения към Директива 2004/107/ЕО и Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, в които са определени правила относно референтните методи, валидирането на данни и местоположението на точките за вземане на проби при оценяване на качеството на атмосферния въздух

ДИРЕКТИВА 2010/75/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването)

ДИРЕКТИВА 2009/30/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 април 2009 година за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване на нивата на емисиите на парникови газове и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на спецификацията на горивото, използвано от плавателни съдове по вътрешните водни

пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕИО

ДИРЕКТИВА 2008/50/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 21 май 2008 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа

ДИРЕКТИВА 2004/42/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 21 април 2004 година относно намаляването на емисиите от летливи органични съединения, които се дължат на използването на органични разтворители в някои лакове и бои и в продукти за пребоядисване на превозните средства и за изменение на Директива 1999/13/ЕО

ДИРЕКТИВА 2001/81/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 октомври 2001 година относно националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители

ДИРЕКТИВА 1999/32/ЕО НА СЪВЕТА от 26 април 1999 година относно намаляването на съдържанието на сяра в определени течни горива и за изменение на Директива 93/12/ЕИО

ДИРЕКТИВА 98/70/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13 октомври 1998 година относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 93/12/ЕИО на Съвета

ДИРЕКТИВА 94/63/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 декември 1994 година относно ограничаването на емисиите на летливи органични съединения (ЛОС), изпускани при съхранението и превоза на бензини от терминали до бензиностанции

Регламенти:

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/1020 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 юни 2019 година относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2015/2068 НА КОМИСИЯТА от 17 ноември 2015 година за установяване, съгласно Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета, на формàта на етикетите за продукти и оборудване, които съдържат флуорсъдържащи парникови газове

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2015/2067 НА КОМИСИЯТА от 17 ноември 2015 година за установяване, съгласно Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и на условия за взаимно признаване на сертифицирането на физически лица по отношение на стационарно хладилно, климатично и термопомпено оборудване и хладилни устройства на хладилни камиони и ремаркета, съдържащи флуорсъдържащи парникови газове, както и за сертифицирането на дружества по отношение на стационарно хладилно, климатично и термопомпено оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2015/2066 НА КОМИСИЯТА от 17 ноември 2015 година за установяване, съгласно Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и на условия за взаимно признаване на сертифицирането на физически лица, извършващи монтаж, сервизно обслужване, поддръжка, ремонт или извеждане от експлоатация на електрическа комутационна апаратура, съдържаща флуорсъдържащи парникови газове, или събиране и съхраняване на флуорсъдържащи парникови газове от стационарна електрическа комутационна апаратура

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 910/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 517/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1005/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от

16 септември 2009 година относно вещества, които нарушават озоновия слой

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 307/2008 НА КОМИСИЯТА от 2 април 2008 година за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания за програми за обучение и на условия за взаимно признаване на атестати за обучение на служители по отношение на климатичните инсталации на някои моторни превозни средства, съдържащи някои флуорирани парникови газове

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 306/2008 НА КОМИСИЯТА от 2 април 2008 година за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и условия за взаимно признаване на сертифицирането на служители, извършващи извличане от съоръжения на някои разтворители на базата на флуорирани парникови газове

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 304/2008 НА КОМИСИЯТА от 2 април 2008 година за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и на условията за взаимно признаване на сертифицирането на търговски дружества и служители по отношение на стационарните противопожарни системи и пожарогасители, съдържащи някои флуорирани парникови газове

Решения:

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 2012/115/ЕС НА КОМИСИЯТА от 10 февруари 2012 година за определяне на правила относно преходните национални планове, посочени в Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (нотифицирано под номер C(2012) 612)